

บทที่ ๑

ระบบเสียงของภาษาไทย

ตามธรรมดาเสียงของแต่ละภาษาคือกำหนดลงไว้ตามตัวว่า มีเสียงอะไร ออกรสเสียงอย่างไร เสียงใดมี ย่อมออกเสียงได้สนับสนุน เสียงใดไม่มี อาจออกเสียงนั้นๆ ไม่ได้เลย หรือถึงแม้จะพยายามก็อาจจะออกเสียงได้บ้างแต่ก็ไม่สนับสนุน ค่าที่ยึดจากภาษาอื่น หากมีเสียงแปลงไปไม่ตามที่กำหนด ก็ต้องตัดแปลงให้เข้ากับเสียงและวิธีการออกเสียงที่มืออยู่ เลียก่อน จึงจะออกเสียงได้สะดวกและสนับสนุน เสียงที่กำหนดไว้เป็นระเบียบตลอดจนมีวิธีการออกเสียงที่ลงรอยเป็นแบบเดียวกันแห่งนี้เรียกว่า ระบบเสียง

ระบบเสียงของภาษาไทย นอกจากจะจะมีเสียงสระ พัญชนะ อักษรภาษาอื่นๆ และ ก็ยังมีเสียงสูงต่ำที่เรียกวิธีการเรียกเสียงวรรณยุกต์อีกด้วย ดังนี้

๑. เสียงสระ

ถ้านับทั้งเสียงสันและเสียงลม สระในภาษาไทยมี ๗ เสียง คือ อ่า อิ อี อี อุ อู เອะ เอ แอะ แອ เออะ โอ เออะ ออ เอียะ เอีย เอือะ เอือ อัวะ อัว เอ่า อ่าว ไอ ้าย
สระดังกล่าวมีทั้งสระเดียวและสระผสม หากแยกออกจะเป็นดังนี้ คือ

สระเดียว ๑๘ เสียง ได้แก่ อ่า อิ อี อี อุ อู เอะ เอ แอะ แອ เออะ โอ เออะ ออ เอียะ เอีย เอือะ เอือ อัวะ อัว

สระผสม ๑๐ เสียง ได้แก่ เอียะ เอีย เอือะ เอือ อัวะ อัว เ�่า อઆ ไอ ้าย

ค่าวัฒนธรรมแต่เมื่อไปลงท้ายกริยาได้แล้ว ผู้ใช้และผู้ฟังย่อมรู้ได้ว่า ชีวิตเป็นคำที่ใช้ลงท้ายประโยคคำสั่ง

ฉะนั้นเมื่อจะก่อการล่าอาวสูตร เรื่อง คำ จึงต้องก่อการล่าอาวสูตรเสียงและความหมายไปพร้อมกัน โดยเฉพาะความหมายที่สัมพันธ์กับเสียง

๙. คำมากพยานม

ອາຈົນທຸກໆ ຕ ທາງ ຄືວ

- ๑. ชื่มมาจากภาษาอื่น มีบาลี สันสกฤต เชมร เป็นต้น
 - ๒. สร้างขึ้นใหม่ ตามวิธีการสร้างคำ
 - ๓. เกิดคำใหม่ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางภาษาบางประการ

คำมากพยางค์จะได้กล่าวในบทต่อไป

อ่า ไม่ได้รวมอยู่ด้วยเพราจะเสียงอ่า ก็คือ อะ มี ม สะกัด แต่เสียง เอา อava ไอ อาย ออกจะเป็นปัญหาว่า ควรถือเป็นสระ เดียวหรือสระผสม ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

การออกเสียงสระ เสียงสระถือเป็นเสียงที่ออกเสียงได้ ง่ายและสะดวก เพราเวลาออกเสียง ลมที่พุ่งออกมาร้าจากหลอดลม จะผ่านปากเกิดเป็นเสียงได้โดยไม่ถูกลิ้นกัดหรือขัดชวางไว้แต่อย่างใด ถึงลิ้นไม่ว่าส่วนไหนก็ไม่จดเดวนั้นด้วย เวลาออกเสียงสระ ลมหายใจ จะถูกขัดชวางบ้าง ก็เห็นจะตรงสายเสียง (อยู่ในกล่องเสียงบริเวณ ลูกกระเตือก) เสียงสระจึงเป็นเสียงก้อง และเพราลมหายใจไม่ ถูกขัดชวางเวลาออกเสียง เสียงสระจึงออกเสียงให้ยาวนานได้ อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงสระ ได้แก่ ลิ้น กับริมฝีปาก ถ้าลิ้น ส่วนใดทำหน้าที่พียงส่วนเดียว เสียงที่เกิดขึ้นก็จะมีพียงเสียงเดียว เสียงเช่นนี้เรียกว่าสระเดียว แต่ถ้าลิ้นส่วนอื่นทำหน้าที่ร่วมด้วย เสียง นั้นก็หาใช่เสียงเดียวไม่อาจลายเป็น ๒ เสียง หรือ ๓ เสียงไป ซึ่ง เรียกว่า สระผสม สระของไทยจึงแยกได้เป็น สระเดียว กับ สระผสม

สระเดียว สระเดียวของไทยที่กล่าวข้างต้น อาจจำแนกออกได้ ๔ ลักษณะด้วยกัน คือ

ก. จำแนกตามส่วนต่างๆ ของลิ้นที่ทำหน้าที่ ซึ่งจะต้องมีสgap ของริมฝีปากประกอบด้วย จำแนกออกเป็น สระกลาง สระหน้า และ สระหลัง

สระกลาง ที่เรียกสระกลาง หมายความว่า อยู่ระหว่างสระหน้ากับสระหลัง สระกลางที่ถือว่าสำคัญเป็นพื้นฐาน ได้แก่ อ่า ชึ่งเวลาออกเสียงลิ้นจะทอดราบกับปาก (แต่บางทีกลางลิ้นอาจโค้งขึ้น ถ้ากดลิ้นเข้าไป) ริมฝีปากอยู่ในสภาพปกติ ไม่แบะหรือห่อ แต่ถ้าเมื่อ ได้กราดกลางลิ้นค่อนมาทางหน้าสูงขึ้น เสียงจะเป็น อี และถ้า กราดกลางลิ้นค่อนไปทางหางหลังสูงขึ้น เสียงจะเป็น เອอ สระกลางทึ้งหมวดจึงได้แก่ อ่า อี เ�อ และ อะ อີ ເອະ

สระหน้า ที่เรียกสระหน้า เพราเป็นลักษณะที่ถือเป็นลิ้นส่วนหน้าทำหน้าที่คือ ถ้ากราดปลายนิ้นจากรัศดับ อ่า ให้สูงขึ้นๆ จน เกือบจะเดวนั้นแต่ยังไม่จด และริมฝีปากก็แบะออกเป็นรูปชั้ม เสียงนั้นจะเป็นเสียง อີ ถ้ากดปลายลิ้นลง ริมฝีปากแบะมากขึ้น

และริมฝีปากล่าง (หรือชากบรรทิการ) กดต่ำลง เสียงจะเป็น เอ ถ้ากดปลายลิ้นต่ำลงมากกว่านั้น แบบริมฝีปากมากกว่า และริมฝีปากล่างก็กดต่ำกว่า เสียงจะเป็น แอะ (คนไทยบางคนออกเสียง แอะ ฟังไม่เป็น แอะ ชัดเจน อาจเป็นเพราะริมฝีปากแบะและกดต่ำลงไม่มากพอ) สระหน้าจึงได้แก่เสียง อี เอ แอะ และ อี เอะ แอะ

สระหลัง ที่เรียกสระหลัง เพราะโคนลิ้นที่อ่อนเป็นลิ้นส่วนหลังทำหน้าที่คือถ้ากระดกโคนลิ้นจากกระดับ อา ให้สูงขึ้นๆ จนเกือบจะเด่นอ่อน แต่ยังไม่จดและริมฝีปากห่อเข้าจบที่ขอบกลม เสียงจะเป็นเสียง อุ แต่ถ้ากดโคนลิ้นลงมาได้ระดับกับเสียง เอ เสียงจะเป็น โอ และถ้ากดโคนลิ้นต่ำลงมาอีก จนได้ระดับกับเสียง แอะ และริมฝีปากค่อยคลายออกไม่ห่อเข้าเท่าเสียง อุ และ โอ เสียงนั้นจะจะได้แก่เสียง ອอ สระหลังจึงได้แก่ อุ โอ ອอ และ อุ โอะ เออะ

ก. จำแนกตามระดับสูงต่ำของลิ้น และลักษณะช่องว่างในปาก
ระดับสูงต่ำของลิ้น คือ ระดับที่ลิ้นกระดกขึ้นหรือกดต่ำลงถ้ากำหนดตามนี้จะได้แก่

สูง คือ ลิ้นกระดกเกือบจะเด่น (ทิ้งโคนลิ้นหรือปลายลิ้น)

ต่ำ คือ ลิ้นกดทราบกับปาก

สูงกลาง คือ ระดับลิ้นสูงกว่าต่ำ แต่ต่ำกว่าสูง

ต่ำกลาง คือ สูงกว่าต่ำ แต่ต่ำกว่าสูงกลาง

ลักษณะช่องว่างในปาก คือ เมื่อลิ้นกระดกสูงขึ้น ช่องว่างในปากจะแคบ หากลิ้นกดต่ำ ช่องว่างในปากจะกว้างขึ้น ถ้ากำหนดตามนี้จะได้แก่

ปิด คือ ลิ้นกระดกเกือบจะเด่น ตรงกับระดับ สูง

เปิด คือ ลิ้นกดทราบกับปาก ตรงกับระดับ ต่ำ

ครึ่งปิดครึ่งเปิด คือ ลิ้นไม่กระดกสูงขึ้น แต่ก็ไม่กดทราบกับปากมี ๒ ระดับด้วยกัน ซึ่งตรงกับระดับ สูงกลาง กับ ต่ำกลาง

สระที่จำแนกตามระดับและลักษณะตั้งกล่าวข้างต้น มีดังนี้

อี อุ เป็นสระปิด สูง เพราะปลายลิ้นหรือโคนลิ้นเกือบจะเด่นในระดับเดียวกัน ช่องปากแคบมาก

เอ โอ เป็นสระครึ่งปิดครึ่งเปิด นับเป็นสูงกลาง เพราะช่องปากไม่แคบมากเท่าเสียง อี อุ ด้วยว่าปลายลิ้นและโคนลิ้นกดต่ำลงมา

<u>แม</u>	<u>อว</u>	เป็นสระครึ่งปิดครึ่งเปิด ที่เป็นต่ำกลาง เพราะจะชื่องปาก เปิดมากกว่า <u>เอ</u> <u>โอ</u>
<u>อา</u>		เป็นสระเปิด ต่ำ เพราะลิ้นหกตอยู่บกติ จึงฟีปากก็ไม่ห่อ หรือแบะ
<u>อี</u>		เป็นสระครึ่งปิดครึ่งเปิด สูงกลาง ระดับใกล้เดียวกัน
	<u>เอ</u> <u>โอ</u>	
<u>เออ</u>		เป็นสระครึ่งปิดครึ่งเปิด ต่ำกลาง ระดับใกล้เดียวกัน
	<u>แօ อօ</u>	

สระที่มีระดับเสียงเดียวกัน คือ อี กับ ฤ อุ เอ กับ ໂອ และ แօ กับ อօ มีความสำคัญซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปข้างหน้า

แผนผังสระที่จำแนกตามส่วนต่างๆ ของลิ้นและระดับสูงต่ำของลิ้น

<u>สระหน้า</u>	<u>สระกลาง</u>	<u>สระหลัง</u>	
<u>อี</u>	-	<u>ฤ</u>	ปิดและสูง
<u>เอ</u>	<u>อี</u>	<u>โอ</u>	ครึ่งปิดครึ่งเปิด และสูงกลาง
<u>แօ</u>	<u>เออ</u>	<u>ອօ</u>	ครึ่งปิดครึ่งเปิด และต่ำกลาง
<u>อา</u>	-	-	ปิดและต่ำ

สระผสม สระผสมคือสระที่มีเสียงควบกันสองสองเสียง กล่าวคือ เมื่อออกเสียงแรกยังไม่ขาดกราะเสเสียง ลิ้นยังไม่กันกลับเข้าที่เดิม ลิ้นส่วนอื่นก็ต้องทำหน้าที่ติดต่อกันไป เมื่อออกเสียงเริ่วๆ เสียงประสานกันเข้าก็ทำให้ดูเหมือนว่าออกเสียงพร้อมๆ กัน ณ เสียง

สระผสมอาจเริ่มด้วย สระหน้า สระกลาง สระหลัง ดังนี้คือ

สระหน้า ถ้าออกเสียง อี ไม่ให้ขาดเสียง และปลายลิ้น แทนที่จะคงกราะสูงขึ้น กลับกต่ำลงมาจนถึงระดับ อา ส่วนริมฟีปากก็คล้ายแบะจนเป็นรูปธรรมดา เสียงนี้จะเป็น เอีย เอีย จึงเป็นเสียงผสม อี กับ อา

สระกลาง ถ้าออกเสียง อา ไม่ให้ขาดเสียง และแทนที่จะให้ลิ้นหกตราชากับปาก และริมฟีปากรูปธรรมดา กลับกราะสูงขึ้นจนปลายลิ้นเกือบจดพดานในระดับของเสียง อี ส่วนริมฟีปากก็แบะ

ออกเป็นรูปขึ้น เสียงก็จะเป็นเสียง อาย หากออกเสียงสันเป็น
อะ กับ อี เสียงก็จะสันเป็น ไอ ไอ หรือ อาย จึงเป็น
เสียงผสม อะ กับ อี หรือ อ่า กับ อี้
ถ้าออกเสียง อี้ ไม่ใช้ชัดเสียง แล้วกดกลางลิ้นให้ต่า
ลงจนกดทราบกับปาก ในระดับของเสียง อ่า เสียงจะเป็น เอือ
เอือ จึงเป็นเสียงผสม อี้ กับ อ่า

หมายเหตุ แต่ถ้ากลับกัน ออกเสียง อ่า ก่อน แล้วจึง^{จะ}
ค่อยกระดกกลางลิ้นให้ได้ระดับของ อี้ เสียงจะเป็น อ่า กับ
อี้ ผสมกัน อันเป็นเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงของเราระดับที่มีใน
ไทยถ้นอื่นแทบทุกถ้น ทั้งไทยใหญ่ ไทยในอีสาน (มีภาษาพ่าเก่
ถ่ายตอน และคำตี) และไทยขาว ไทยคำ ในประเทศไทยเวียดนาม และ
คงเป็นด้วยว่าเราออกเสียงนี้ไม่ได้ จึงได้คิดรูปสระ ไอ ไม่มีวัน
เอาไว้สำหรับบันทึกคำที่ออกเสียงเช่นนี้ โดยเฉพาะคำที่เราเขียนด้วย
ไม่มีวัน ๒๐ คำ ล้วนเป็นคำที่ไทยถ้นอื่นออกเสียงผสม อ่า กับ อี้
หันนั้น (ฟังคล้ายเสียง เออ ของเขมรในคำ กិត) ทั้งเข้ายังมี
คำอื่นที่ออกเสียงนี้อีก แต่เราใช้ไม้มลายไปเสียแล้ว ได้แก่คำ ใช้
ที่แปลว่า ปรับ เช้าอกเสียง หนองอ- (ไม่มีวิธีใดถ่ายเสียงนี้เป็น
ตัวอักษรได้ จึงต้องคิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่)

ถ้าออกเสียง อ่า ไม่ใช้ชัดเสียง และแทนที่จะใช้ลิ้นกด^{จะ}
ทราบกับปาก กลับค่อยๆ กระดกโคนลิ้นขึ้นจนเกือบจดเพดานในระดับ
ของ อุ เสียงนั้นก็จะเป็น อาว หากออกเสียงสันเป็น อะ กับ
อุ เสียงก็จะเป็น เอา เอา กับ อาว จึงเป็นเสียงผสมของ
อะ กับ อุ หรือ อ่า กับ อุ

สระหลัง ถ้าออกเสียง อุ ไม่ใช้ชัดเสียง และแทนที่จะให้
โคนลิ้นกระดกสูงเกือบจดเพดานอยู่ เช่นนั้น ริมฝีปากก็ห่ออยู่ย่างนั้น
ก็กลับกดโคนลิ้นให้ต่ำลงจนลิ้นกดทราบในระดับเสียง อ่า ริมฝีปาก
คล้ายออกจนเป็นรูปทรงมดา เสียงนั้นก็จะเป็น อัว อัว จึงเป็น^{จะ}
เสียงผสมของ อุ กับ อ่า

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า เสียง เอา อาว กับ ไอ
อาย นั้นมีปัญหาว่า เป็นสระเดียวหรือสระผสม ถ้าหากเป็นสระ อะ
หรือ อ่า กับ อุ หรือ อุ ผสมกันเป็นเสียง เอา หรือ อาว
เสียงทั้งสองนี้ต้องถือว่า เป็นสระผสม แต่ถ้าหากเป็นเสียง อะ
หรือ อ่า มี ๒ สะกด ก็ต้องถือว่า เป็นสระเดียว เสียง ไอ

ອາຍ : กໍ່ເຫັນເຕີຍວັກນີ້ ທາກເປັນເສື່ອງ ອະ ມີ ອາ ກັບ ອີ ມີ ອາ ພສມກັນ ເສື່ອງທັງສອງກີ່ຕ້ອງເປັນສະຮັບສິນ ແຕ່ຄ້າທາກເປັນເສື່ອງ ອະ ມີ ອາ ມີ ຢ ສະກຸດ ກີ່ຕ້ອງກື່ອເປັນສະເໜີວ
ປັ້ງຫາຈຶ່ງອູ້ກໍ່ທ້າຍຄໍາອາກເສື່ອງ ອີ ອີ ມີ ອີ ຢ ອູ້ ອູ້ ມີ ອີ

ຢ ກັບ ວ ມີຄຸນສົມບັດທັງຂອງສະແລ່ຂອງພັ້ນຍຸ່ນນະ ຂອງສະກີ່ຕ້ອງອາຈະພສມກົບພັ້ນຍຸ່ນນະໄດ້ອ່າງສະ ຂອງພັ້ນຍຸ່ນນະ ກີ່ຕ້ອງ ອາຈະໃຫ້
ເປັນພັ້ນຍຸ່ນນະຕົ້ນ ພັ້ນຍຸ່ນນະຕົວສະກຸດໄດ້ອ່າງພັ້ນຍຸ່ນນະອື່ນໆ ກາຮອກ
ເສື່ອງກີ່ຕ້ານເສັນ ຄ້າທາກລື້ນຈົດເພດານ (ສໍາຮັບ ຢ ປລາຍລື້ນຈົດ
ເພດານຕ້ານໜ້າທີ່ເຮັກເພດານແຫຼື່ງ) ເສື່ອງນີ້ຈະເປັນເສື່ອງ ຢ ແຕ່ຄ້າ
ປລາຍລື້ນໄມ່ຈົດເພດານເສື່ອງກີ່ຈະກາຍເປັນເສື່ອງ ອີ ວ ກໍ່ເຫັນ
ເດືອຍວັກນີ້ ທາກໂຄນລື້ນຈົດເພດານອ່ອນເສື່ອງກີ່ຈະເປັນ ວ ແຕ່ຄ້າໄມ່ຈົດ
ເສື່ອງກີ່ຈະເປັນ ອູ້ ຕ້າຍເຫດນີ້ຈົງເຮັກວ່າອຮຽສະ ຊີ່ ພັ້ນຍຸ່ນນະກົ່ງສະ

ຢ ກັບ ວ ກໍ່ເປັນພັ້ນຍຸ່ນນະຕົ້ນນີ້ໄມ້ສຸມປັ້ງຫາ ແຕ່ສໍາຮັບຕົວ
ສະກຸດທີ່ເຮັກກຳທັນໃຫ້ເປັນແມ່ເກຍເກອວ ຕາມມາຕຣາຕົວສະກຸດນີ້ ອອກຈະ
ເປັນປັ້ງຫາວ່າ ຢ ວ ນີ້ ເວລາອອກເສື່ອງໃນສ້ານະຕົວສະກຸດ ອອກ
ເສື່ອງອ່າງໄຮ ປລາຍລື້ນຫຼືໂຄນລື້ນຈົດເພດານທີ່ເດືອຍວັກ ທາກໄມ່ຈົດ
ເພດານທີ່ເດືອຍວັກ ທ້າຍເສື່ອງຄວາມຈະເປັນ ອີ ກັບ ອູ້ ມາກວ່າ ຢ
ມີ ວ ຄ້າເຮົານໍາຄໍາທີ່ມີຕົວສະກຸດເປັນແມ່ເກຍ ເກອວ ມາພິຈາລາຍາຈະ
ເຫັນໄດ້ວ່າ ເສື່ອງແລ້ວນີ້ຈາກຄືວ່າເປັນສະປະປະສົມ ແລະ ເສື່ອງ ມີ ຕ
ເສື່ອງໄດ້ ແຕ່ກໍ່ໄມ່ໃໝ່ວ່າສະຈະມີ ຢ ວ ເປັນຕົວສະກຸດໄດ້ຖຸກສະ ຈຳກັດ
ໄວ້ເລັພາຍບາງສະເໜີນີ້ ຂຶ້ນໜ້າສັງເກດວ່າ ຢ ວ ມາກັນສະໄດ້ໄດ້
ມາກັນສະໄດ້ໄມ່ໄດ້ ດັ່ງນີ້ຕົ້ນ

ເສື່ອງ ວ ຈະມາກັນ ສະກລາງ ກັບ ສະໜັວ ເກົ່ານີ້
(ມາກັນ ສະໜັວ ໄນໄດ້ ໄນມີກຳໃຊ້)

ເສື່ອງສິ້ນ

ສະກລາງ ກັບ ວ ໄດ້ແກ່

ອະ+ວ (ອະ+ອູ້) ເປັນ ເວາ ເຊັ່ນ ເຮາ

ສະໜັວ ກັບ ວ ໄດ້ແກ່

ອີ+ວ (ອີ+ອູ້) ເປັນ ອິວ ເຊັ່ນ ຂິວ

ເອະ+ວ (ເອະ+ອູ້) ເປັນ ເວິວ ເຊັ່ນ ເຮົວ

ແອະ+ວ (ແອະ+ອູ້) ເປັນ ແວິວ ເຊັ່ນ ແກຮ່ວ

ເອື່ອະ+ວ (ອື່ອະ+ອູ້) ເປັນ ເອື່ອວ ເຊັ່ນ ເອື່ອວ

ເສື່ອງຂາວ

ສະກລາງ กັບ ວ ໄດ້ແກ່

ອາ+ວ (ອາ+ມູ) ເປັນ ອາວ ເຊັ່ນ ຮາວ

ສະຫຼັກ ກັບ ວ ໄດ້ແກ່

ອື່+ວ (ອື່+ມູ) ເປັນ ອື່ວ ເຊັ່ນ -

ເອ+ວ (ເອ+ມູ) ເປັນ ເວວ ເຊັ່ນ ເລວ

ແອຂ+ວ (ແອຂ+ມູ) ເປັນ ແວວ ເຊັ່ນ ແກວ

ເອີ້ນ+ວ (ອີ້ນ+ມູ) ເປັນ ເອີ້ນວ ເຊັ່ນ ເຕື່ວ

ເສື່ອງ ຂ ຈະມາກັບ ສະກລາງ ກັບ ສະຫຼັກ ທ່ານີ້ນ

(ມາກັບ ສະຫຼັກ ດ້ວຍກັນໄມ່ໄດ້ ໄມ່ມີກິ່ໃຫ້)

ເສື່ອງສັນ

ສະກລາງ ກັບ ຂ ໄດ້ແກ່

ອະ+ຂ (ອະ+ອີ) ເປັນ ໄອ ເຊັ່ນ ໄຮ

ເອອະ+ຂ (ເອອະ+ອີ) ເປັນ ເອີຂ ເຊັ່ນ ເນີຂ

ເອີອະ+ຂ (ອີ+ອະ+ອີ) ເປັນ ເອີ້ອຂ ເຊັ່ນ ເຮືອຂ

ສະຫຼັກ ກັບ ຂ ໄດ້ແກ່

ອຸ+ຂ (ອຸ+ອີ) ເປັນ ອຸຂ ເຊັ່ນ ອຸຂ

ໄອະ+ຂ (ໄອະ+ອີ) ເປັນ ໄອີຂ ເຊັ່ນ -

ເອາະ+ຂ (ເອາະ+ອີ) ເປັນ ເອີຂ ເຊັ່ນ ອົອຂ

ອົ້ວະ+ຂ (ອົ້ວ+ອະ+ອີ) ເປັນ ອົ້ວີຂ ເຊັ່ນ ຮາຂ

ເສື່ອງຂາວ

ສະກລາງ ກັບ ຂ ໄດ້ແກ່

ອາ+ຂ (ອາ+ອີ) ເປັນ ອາຂ ເຊັ່ນ ຮາຂ

ເອອ+ຂ (ເອອ+ອີ) ເປັນ ເອຂ ເຊັ່ນ ເຣຂ

ເອີ້ນ+ຂ (ອີ້ນ+ອາ+ອີ) ເປັນ ເອີ້ນຂ ເຊັ່ນ ເດືອຂ

ສະຫຼັກ ກັບ ຂ ໄດ້ແກ່

ອຸ+ຂ (ອຸ+ອີ) ເປັນ ອຸຂ ເຊັ່ນ ອຸຂ

ໄອ+ຂ (ໄອ+ອີ) ເປັນ ໄອຂ ເຊັ່ນ ລ້ວຂ

ອອ+ຂ (ອອ+ອີ) ເປັນ ອອຂ ເຊັ່ນ ດອຂ

ອົ້ວ+ຂ (ອົ້ວ+ອາ+ອີ) ເປັນ ອົ້ວຂ ເຊັ່ນ ດ້ວຂ

เสียงนอกจากนี้ไม่มีในระบบเสียงของไทย เมื่อยิ่งค่ำภาษาอื่นมาใช้ก็ต้องเปลี่ยนแปลงเสียงเป็นเสียงที่เรามือชูและออกเสียงได้ ดื้อ ເຂົອຍ (ເຂົອຍ) เช่น อາຫຼຸນຍໂຍ ເຮົອອກເສີຍອຍ່າງນີ້ໄມ່ໄວ້ຕີ ຈຶ່ງອກເປັນ ເຂຍ ແນ-ຍ ອອກເສີຍເປັນ ແຍ ອຢ່າງແນຍໝ ທ່ານຜູ້ຮັຈງ ບໍ່ໄດ້ອອກເສີຍເປັນ ໄອ ເສີຍ ເຮົອຈິງອອກເສີຍ ເຂ-ຍ ເປັນ ໄອຍ ເຮືອມາຈນປົຈຸບັນ ອາຫຼຸນຍໂຍ ເປັນ ອາຫຼຸນຍໂຍ ເວເນຍ ເປັນ ເວໄນຍ

ໂຂ+ວ (ໂຂ+ວ) เช่น คำภาษาอังกฤษ show bow ເຮົອອກເສີຍ ອຢ່າງນີ້ໄມ່ຄົດ ຈຶ່ງໄມ່ດ້ວຍອອກເສີຍ ວ ທີ່ຮູ້ໄມ່ອອກເສີຍສະພສມ ດອກອານຸຍາຍເປັນ ຮູ່ ກັບ ອົບ ເວລາເຂື່ອນກີລ່າເຄື່ອງໜ້າ ແມ່ນ ດຳເນັດວ່າ ເສີຍສະຫຼັບຫຼັບຫຼັງມາກັບຫຼັງນີ້ໃນระบบເສີຍ ຖ້າມີກຳນົດກຳມື່ງກຳນົດກຳມື່ງ

ເຂອ+ວ (ເຂົອ+ວ) ອັນເປັນເສີຍພາຫະເໜີຣ ອຢ່າງຄໍາ ເຕີ້ວ ແປລວ່າ ໃປ ເຊື່ອໄມ່ມີເສີຍນີ້ໃນระบบເສີຍ ລະຫັນອຍ່າວ່າແຕ່ຈະອອກເສີຍໄນ້ໄດ້ອຢ່າງເຈົ້າຂອງພາຫະເໜີຣ ແມ່ເວລາຟັງກີຍັງຈັບກັນໄມ່ດ້ວຍຄູກວ່າເສີຍຂະໄຣແນ່ ບ້າງວ່າ ເຕີ້ວ ບ້າງວ່າ ໂຕົວ ບາງຕໍ່າຮອອກເສີຍ ເຕີ້ວ ກີມື່ງ

ສະໃນພາຫະໄທຍນອກຈາກເສີຍທີ່ສາມ້າງຕົນກີຍັງມີ ໄອ ກັບ ເອາ ກີມື່ພັ້ນປະຕາມມາໃນສູານະຕົວສະກັດໄມ່ໄດ້ ໄມ່ວ່າຈະເປັນຕົວສະກັດແມ່ໄດ້ ທັງນີ້ພຽງແຕ່ໃນກຳນົດກຳມື່ງໃນກຳນົດກຳມື່ງ ເສີຍສະຫຼັບຫຼັງມາກັບຫຼັງນີ້ໃນระบบເສີຍຂອງໄທຍ ເຊື່ອເຮົອຍື່ມຄໍາຕ່າງປະເທດທີ່ມີເສີຍເຫັນນີ້ ກີ່ທີ່ອັນນຳມາເປົ່າຍັນແປລັງຄົວ

ໄອ+ຕົວສະກັດ ເປັນ ແອ ເຫັນ ໄວຖຸ ໄສນຸກວາ pipe ເປັນ ແພກ໌ ແສນຫີພ ແນີບ

ເອາ+ຕົວສະກັດ ເປັນ ອອ ເຫັນ ເມັງ ເປັນ ມ່ວອງ
ອັດຮາເສີຍສັນຍາວ

ເສີຍສະໜັບຍາວໃນພາຫະໄທຍ ເຮົອກໍາຫັດເພື່ອເສີຍສັນກັບຍາວອຢ່າງໃນບາລືສັນສັກຄຸຕ ດື່ອ ເສີຍຍາວທ່າກັບ ຂ ມາຕຮາ ເສີຍສັນເທ່າກັບ ອ ມາຕຮາ ແຕ່ຫນາດເສີຍສັນກັບຍາວເສີຍສັນ ດື່ອເພື່ອກັງມາຕຮາທີ່ເຮືອກອຮຮ່າມາຕຮານີ້ໄມ່ມີ ທີ່ຮູ້ເສີຍຄົງສັນຄວັງຍາວ ດື່ອຍາວໄມ່ຄົງ ອ ມາຕຮາແຕ່ກີ່ຍາວເກີນ ອ ມາຕຮາ ຢາວ ອ ອ/ໆ ມາຕຮາ ກີ່ໄມ່ມີ

¹ພຈນານຸກຮມລັບຮາສັນກົມພົມສັກສານ ພ.ສ.ໜັດຕະລາ ໃຊ້ໂນ...ບ.ກ.

เพราจะนั้นเสียงที่เรากำหนดไว้เป็นเสียงสันและหวานนั้น บางค่าก็สั้นกว่าเสียงสันอื่นๆ และบางค่าก็ยาวกว่าเสียงขาวตามธรรมชาติ ดังเช่น

ເລວ เรายกเป็นเสียงขาว ครัม ๒ มาตรา แต่ถ้าเราเน้นเสียงจะยาวออกໄไปกว่า ๒ มาตรา กะว่าราก ๑/๒ มาตรา

ເຮົວ เป็นเสียงสัน ครัม ๑ มาตรา แต่ถ้าเราเร่งว่า ເຮົວ เสียงสันกว่า ເຮົວ แต่เห็นจะไม่สันถึง ๑/๒ มาตรา

ໄມ່ เป็นเสียงสัน ครัม ๐ มาตรา แต่ถ้าเราลากเสียงเสียง อາຈະยาวเท่า ມ້າຍ ชິ່ງມີ ๑ มาตรา

ໄມ່^۱ (เสียงเพียนจาก ໜ້າພ) เป็นเสียงสัน แต่ก็สั้นกว่า ໄມ່ อัตราความสั้นยาวจึงไม่ควรจะถึง ๑ มาตรา

นอกจากนี้ยังมีบางคนออกเสียงสันหรือขาวผิดกันໄປแต่ละบุคคล หรือแต่ละท้องถิ่น เช่น ໃຫ້ ນ້ຳ ຊື່ງเราออกเสียงขาวเท่ากับคำ ຕ້າຍ หรือ ນ້າມ แต่บางคน (หรือจะเป็นบางท้องถิ่นด้วยไม่ทราบแน่) ออกเป็นเสียงสันขนาด ๑ มาตรา หรือค่า ໂອຍ ชິ່งคนโดยมากออกเสียงขาวเท่าๆ กับ ສອຍ ชິ່งเสียงขาวราก ๑ ๑/๒ มาตรา แต่บางคนออกเสียงสันเท่ากับ ອ້ອຍ คือ ๑ มาตรา หรือขาวเท่า ກລອຍ คือ ๒ มาตรา หรือขาวໃຫ້ออกเสียงค่าบางค่า เช่น ໄວ້ ขาวกว่าเสียงขาว ขนาด ๒ มาตราเสียอีก ส่วนค่ามากพยางค์ เสียงสันยาวจะต่างกันໄປตามการเน้นเสียงตัวชິ່งจะกล่าวต่อไปข้างหน้า

เรื่องอัตราเสียงสันยาวนี้เพียงพูดกับฟังไม่มีปัญหามาก แม้ว่าจะฟังแบลกไปบ้าง แต่เวลาเขียน นับเป็นปัญหาอย่างมาก ชິ່งจะกล่าวต่อไป พจนานุกรมจึงบันทึกไว้ทั้งเสียงสันและขาว คือ ສ້າງ ຂໍ້ມູນ ງຸນ ງຸນໂງ ປະມົງ ປະຈົບ ອຸມົງ ອຸມົງ ກົງໄກ ໄກ ກົງໄດ້ ໄກ້ ໂຈງໂຄ ໂຈງໂຄ ຈະລະຫວັນ ຈ້າລະຫວັນ

^۱ คงรูปการเขียนไว้ตามต้นฉบับเดิม
ที่สั้นกว่าค่าว่า ໄມ່...บรรณาธิการ

ในที่นี้หมายถึงเสียงตัว

๔. เสียงพัญชนะ

ในภาษาไทยมีเสียงพัญชนะ ๒ ตัว คือ เสียง (ทั้งที่มีรูป และ รูป ในที่นี้จะกล่าวว่าจำเพาะเสียงเท่านั้น) ส่วนรูปพัญชนะจะได้กล่าวในเรื่องการเขียนสะกดการอ่านต์) ได้แก่

๑. ก	๒. ข ມ	๓. ง	๔. ຈ	๕. ຂ ช
๖. ດ	๗. ຕ	๘. ຖ	๙. ນ	๑๐. ນ
๑๑. ປ	๑๒. ພ ພ	๑๓. ຝ ຝ	๑๔. ມ	๑๕. ພ
๑๖. ຮ	๑๗. ລ	๑๘. ວ	๑๙. ສ ສ	๒๐. ອ ອ
๒๑. ຂ				

พัญชนะของไทยมีเสียงสูงต่ำกำหนดไว้ด้วย เช่น ข เสียงสูง ค เสียงต่ำ ที่กำหนดให้ ข ค เป็นเสียงเดียวกันนั้น เพราะทางภาษา ถือว่าลักษณะการออกเสียงเป็นเช่นเดียวกัน เสียงสูงต่ำอื่นๆ คือ ຂ ช ຖ ພ ພ ຝ ສ ອ ອ ອ ที่กำหนดของเดียวกัน

การออกเสียงพัญชนะ พัญชนะออกเสียงได้ไม่สะดวกเท่า สระ เพราะเวลาออกเสียง ลมหายใจที่พุ่งออกมายากจากหลอดลมจะถูกขัด ขวางตามส่วนต่างๆ ของปาก อาจถูกขัดขวางบางส่วนก็ได้ หรือถูกขัด ขวางโดยสิ้นเชิงก็ได้ เสียงพัญชนะจึงออกเสียงยากนานอย่างสระ ไม่ได้และเสียงพัญชนะก็ไม่ใช่เสียงก้องเสมอไป พัญชนะในภาษา ไทยเป็นเสียงไม่ก้องแทบทุกเสียง เมื่ออุ้มท้ายคำ คือ ในฐานะตัว สระเด็กดึงเป็นเสียงไม่ก้องทั้งหมด พัญชนะของไทยออกเสียงต่างกัน ไปบ้าง เมื่ออุ้มต้นคำและอุ้มท้ายคำ จึงต้องแยกเป็น

ก. พัญชนะตัน (ที่อุ้มต้นคำ)

ข. พัญชนะตัวสะกด (ที่อุ้มท้ายคำ)

ก. พัญชนะตัน คำที่ใช้อุ้มในภาษาไทย อาจมีพัญชนะตันเสียง เดียว หรืออาจมีสองเสียง ตั้งเห็นได้ในพัญชนะควบกล้ำ จึงจะ เรียกเสียว่า พัญชนะเดียว กับ พัญชนะคู่ (ที่จริงเรียก คู่ ก็ เพื่อให้เรียกสะดวก พัญชนะคู่ไม่จำเป็นต้องเป็นคู่ หรือเข้าคู่กัน เพียงแต่เดียงกันมาเท่านั้น)

พัญชนะเดียว เสียงพัญชนะที่มีในระบบเสียงของเรา แต่ละ เสียงใช้เป็นพัญชนะตันได้ทั้งสิ้นยกเว้นจากพัญชนะบางเสียงมีคำใช้

มากได้แก่ ก ส บ อ แต่บางเสียงมีคำว่าชั้นอย ได้แก่ ง
ผ พ การออกเสียงพัญญาจะต้นแต่ละเสียงแตกต่างกันไปตาม
วิถีทางการพูด และ รับลักษณะของเสียง

อีกน้ำเสียง นี่เรียกตามบาลีสันสกฤตคือที่เกิดหรือที่ตั้ง หมายถึงที่
ทั้งหลายใจถูกกักหรือขัดขวางอาจเป็นที่ เพราณอ่อน (ด้านหลัง
ใกล้คอ) เพราณแข็ง (ด้านหน้าใกล้ฟัน) พัน และ ริมฝีปาก
พยัญชนะใดที่มีที่เกิดแห่งเดียวกัน ก็ได้จัดไว้พากเดียวกัน เรียกว่า
วรรค ในภาษาทึบสองนั้นมี ๔ วรรค ที่จัดเข้าวรรคไม่ได้เรียก
เศษวรรค พยัญชนะของไทยจัดลำดับเสียงพยัญชนะตามฐานการณ์ เช่น
เดียวกับพยัญชนะบาลีสันสกฤต แต่เราไม่ได้ออกเสียงอย่างบาลี
สันสกฤตทุกเสียงไป เป็นต้นว่าของเชาแบ่งเป็นเสียงก้องไม่ก้องด้วย
แต่พยัญชนะของเรามีก้องและไม่ก้องเสียง จึงไม่ได้กล่าวเรื่องนี้สำคัญ

รับลักษณะของเสียง เช่นพยัญชนะอาจเกิดในลักษณะต่างๆ กัน
คือ ถูกขัดขวางโดยสิ่นเชิงหรือบางส่วน เสียงออกทางจมูกหรือทาง
ปาก เป็นเสียงก้องหรือไม่ก้อง และอื่นๆ ดังจะกล่าวต่อไป

ก. จำแนกตามฐานการค์ ลบท้ายใจถูกก็ ณ วันใดในปีก
แล้วดันออกมามาก็เป็นเสียงพยัญชนะชั้น เสียงพยัญชนะนั้นก็มีที่เกิดที่
ฐานนั่นคือ

ฐานคณิตแก้หนึ่ง

ฐานเดือนอ่อน ได้แก่ ก.ช.๑

ฐานเด่นแข็ง ได้แก่ อัลฟ์ชาร์

ฐานฟัน (ควรเป็นโคนฟัน (ด้านหลัง) นางทักษิอย่างที่น้ำไปที่

(ເພດານ ແຂ້ງ) ໄດ້ແກ່ ດ ຕ ອ ຖ ກ ນ ລ

งานวิมฟีป้าก

ถ้าใช้ชีวิมฝีปากทั้งล่างและบน ได้แก่ บ ป พ ม ว

ភ្នែកីឡាអិរុយដឹងជាបន្ទាន់ស្ថាបន្ទាន់ និងបន្ទាន់ស្ថាបន្ទាន់

การออกเสียงของบางคนอาจแตกต่างออกไป ไม่ได้ออกเสียง
ตามฐานที่เกิดตั้งกล่าว เช่นเสียง ส ช แทนที่จะจดเพดานเชิง กลับ
แต่ที่หลังพื้นบน บางคนแลบลิ้นมาระหว่างพื้นก็มี ส่วน ร นั้น ลิ้นม้วน
ลึกเข้าไปเกือบกลางเพดานก็มี แทนที่จะจดอยู่ที่เพดานเชิง

๙. จำแนกตามรูปักษณะของเสียง รูปักษณะของเสียงแยกออกเป็น

๑. พัญชนะระเบิด ถือเป็นเสียงที่ถูกขัดชวางโดยลีนเชิง เพราะเวลาออกเสียง ลมหายใจที่พุ่งจากหลอดลมมาอยู่ในปากด้วยว่า ถูกกักตามที่เกิดหรือฐานกรรณตั้งกล่าวแล้ว แล้วจะดันออกจนเกิดระเบิด เป็นเสียงชัน พัญชนะระเบิดของไทยมีทั้งหมด ได้แก่

ก ข ค ง จ ต ڑ ທ ນ ບ ປ ພ မ

แต่พัญชนะระเบิดนั้น ลมไม่ได้ดันออกทางปากทางเดียว ถ้าลีนไก่ที่เคยขึ้ตัวปิดปากทางไปยังจมูก จะเสียงต้องมาออกทางปาก เกิดไม่ปิด เสียงพลัดไปออกทางจมูกได้ พัญชนะระเบิดนั้นกลายเป็น พัญชนะนาสิกไป เสียงระเบิดทางจมูก (ตามฐานที่เกิด) ได้แก่ ง ม น ฉะนั้น ถ้าแยกให้เห็นชัดก็จะมีดังนี้

พัญชนะระเบิดฐานเพดานอ่อน (ทางปาก) ก ข ค (ทางจมูก) ງ

" เพดานแข็ง " ຈ " "

" โคนฟัน " ດ ຕ ڑ ທ "

" ริมฝีปาก " ບ ປ ພ "

๒. พัญชนะนาสิก ได้แก่ ง ม น ชຶ້ງได้แก่พัญชนะระเบิดที่เสียงไปออกทางจมูกตั้งกล่าวแล้วข้างตันนั้นเอง

๓. พัญชนะเสียดแทรก ถือเป็นเสียงที่ถูกขัดชวางบางส่วน ในเมื่อเทียบกับพัญชนะระเบิดที่ถูกขัดชวางโดยลีนเชิง เสียงเสียดแทรกได้แก่ ส ษ ຜ ຟ แม้ลมหายใจจะถูกกักตามส่วนต่างๆ ของปาก ก็ยังมีการเสียดแทรกออกมากได้ เป็นเสียงที่ออกติดต่อกันได้นานกว่าเสียงระเบิด

ສ ໜ ຖ ถือว่าเกิดที่เพดานแข็ง เวลาออกเสียงปลายลีนจะที่เพดานแข็งกับลมไว้ และลมจะเสียดแทรกออกมาระหว่างปลายลีนกับเพดานแข็งนั้น หากเวลาออกเสียงลีนไม่จดเพดาน เสียงจะไม่เป็นສ ໜ แต่จะพังคล้าย อ เช่น ສການ เป็น ອການ

ຝ ພ ถือว่าเกิดที่ริมฝีปาก เพราะเวลาออกเสียงต้องใช้ฟันบนกดริมฝีปากล่าง กับลมไว้ให้ลมเสียดแทรกออกมามาตามໄรฟัน คนไม่มีฟันหน้าจึงออกเสียงนี้ได้ยาก คนไทยในถิ่นต่างๆ หลายถิ่น เช่น ไทยใหญ่ ค่าตี พ่างและอ่ายตอน ไม่มีเสียง ພ ພ ต้องออกเสียงเป็น

ຜ ພ

๕. ພຍັນນະກົງສວະ ຄືດັ່ງກ່າວ ອັດຕະກຳລ້າວແລ້ວຂ້າງຕັ້ນວ່າ ດ້ວຍ
ກະຮະດົກປລາຍລື້ນຈົດເພດານແໜ້ງ ເສີຍງຈະເປັນ ຍ້າ ແຕ່ຄ້າຍັງໄມ່ຈະ
ເສີຍງຈະເປັນ ອື່ ແລະ ດ້ວຍກະຮະດົກໂຄນລື້ນຈົດເພດານອ່ອນ ເສີຍງຈະເປັນ ວ່າ
ແຕ່ຄ້າຍັງໄມ່ຈະເສີຍງຈະເປັນ ອື່

๔. พัชญันธ์เหลว ได้แก่ ร.ล ที่ถือว่า ร.ล เป็นพัชญันธ์
เหลวเพราสามารถถักกับพัชญันธ์เสี้ยงอื่นได้ ในที่นี้จะกล่าว
จำเพาะ ร.ล ที่เป็นพัชญันธ์ต้น

๓ เป็นพยัญชนะร้าว เพราะเวลาออกเสียงต้องออกลิ้นท่อนเข้าไปจดpedanแข็ง และกักลมไว้ที่นั้น จนกว่าจะหายใจแรงๆ สะบัดให้ล้นเคลื่อนจากที่ ลมที่ถูกกักไว้จึงจะหลุดรอดออกมากได้ เมื่อสะบัดเร็วๆ หลายๆ ครั้ง เสียงก็จะร้าว เสียงร ก็คนไทยออกเสียงบางที่สะบัดเพียงครั้งเดียว เสียงจึงไม่ร้าวมาก ทั้งบางที่หายใจไม่แรงพอเสียงจะฟังเป็นครั้ง ร ครั้ง ล บางคนห้อนลิ้นลีกเข้าไปเก็บจดpedan เสียง ร ฟังคล้าย ด ควบ ร ไบก็มีแต่ถ้าปลายลิ้นจดโดยคนฟันและไม่สะบัดแรงๆ เสียงจะกล้ายเป็น ล ไบ

๙ เป็นพยัญชนะที่ล้มออกมากทางซ้ายล้วน เวลาออกเสียง ปลาย
ล้วนจะกระดกจดโคนฟัน ก็กลมไว้ที่นั้น แล้วจึงห่อลิ้นให้ล้มผ่านออกໄไป
ได้ตามซ้ายๆ ล้วน บางคนถอดลิ้นเข้าออก ไม่แต่ไว้ที่จดที่เดียว เสียง
ล จิงฟังคล้ายเสียง ฟ ของภาษาอินเดีย คือมีเสียง ร ที่ม้วนลิ้นลาก
เคล้ากับเสียง ล คำที่มีเสียง ร ล มักใช้สับกันเสมอ เช่น ราน เป็น
ล้าน ลิต เก็บ ริด

๗. ພັນຍຸ່ນະເສື້ອງນັກ ໄດ້ແກ່ເສື້ອງ ທ ຊ ເວລາອອກເສື້ອງ ລມ
ຫາຍໃຈຈະພັ້ນອອກມາຈາກທລອດລມໄດ້ຢແຮງ ແຮງກວ່າພັນຍຸ່ນະເສື້ອງອື່ນ
ແລະອອກມາໂດຍໄມ່ຄັດຂັດຂວາງເຊັ່ນເດືອຍກັບເສື້ອງສະ ແຕ່ລ້າອອກ

ເສື່ອງຂ້າວແລະໄມ່ແຮງພອ ເສື່ອງອາຈັດຝຶກເປັນ ອໍາໄປ

ຂໍ້ມູນພັນຍົງຫະວິກພວກທີ່ມີເສື່ອງ ມ ພສມອຍຕົວຢ ເວີຍກ
ພັນຍົງຫະເສື່ອງທັກເໜືອນກັນ ໄດ້ແກ່ ຂ ດ ດ ຕ ຖ ພ ພ ພັນຍົງຫະ
ເຫັນໜີ້ອອກເສື່ອງອ່າງ ກ ຈ ຕ ປ ຕ່າງກັນກີ່ແຕ່ເພື່ອງ ກ ຈ ຕ ປ ເປັນ
ພັນຍົງຫະເສື່ອງເບາ ເວລາອອກເສື່ອງໄມ້ຕົອງຫາຍໃຈແຮງໆ ເຖ່າ ຂ ດ
ຂ ດ ຕ ທ ພ ພ ດະນີ້ນຄ້າແຍກເສື່ອງ ຂ ດ ດື່ອ ກ + ມ (ຊົ່ງແກນ
ເສື່ອງລົມຫາຍໃຈແຮງໆ) ລ ຂ ດື່ອ ຈ + ມ ທ ກ ດື່ອ ຕ + ມ ພ ດື່ອ
ປ + ມ ເປັນພັນຍົງຫະເສື່ອງເບາພສມເສື່ອງ ມ

ເນື້ອກາຮອກເສື່ອງພັນຍົງຫະເສື່ອງທັກດັ່ງກ່າວຕ້ອງຫາຍໃຈແຮງ
ບາງທີ່ກາຮອກເສື່ອງຈຶ່ງຝຶກໄມ່ສັດເຈນ ໂດຍເສີພາະເນື້ອພຸດຕາມສບາຍ ເປັນ
ຕິ່ນວ່າ

ກາຮອກເສື່ອງພັນຍົງຫະເສື່ອງທັກເປັນເສື່ອງເບາ

ໜມພູ	ອອກເສື່ອງເປັນ	ຈມພູ
ໜມພູ	"	ຈມພູ
ກຸມເທັງ	"	ກຸມເທັງ
ກຸມຝອຍ	"	ກຸມຝອຍ

ອອກເສື່ອງແຕ່ເສື່ອງ ມ ພັນຍົງຫະເສື່ອງເບາຫາຍໃປ

ດັບ ອອກເສື່ອງເປັນ ສະ
ທີ່ກັບລັບກັນກີ່ມື ດື່ອ

ອອກເສື່ອງພັນຍົງຫະເສື່ອງເບາເປັນເສື່ອງທັກ

ກີ	ອອກເສື່ອງເປັນ	ຂີ
ກບຜູ	"	ຂບຜູ
ໜັກກະເຍ່ອ	"	ໜັກຄະເຍ່ອ
ກະຍາສາດກ	"	ຄະຍາສາດ

ທີ່ກັບລ່າວຄົງພັນຍົງຫະຕົນທີ່ຈໍາແນກຕາມ ຫ້ານກຣົມ ແລະ ຮູບລັກໜະກ
ກາຮອກເສື່ອງ ດັ່ງກ່າວໜ້າງຕົນ ຍ່ອມມີປະໂຍຊົນໃນເຮື່ອງກາຮກລາຍ
ເສື່ອງ ແລະ ກາຮວິນຈົ້າທີ່ມາຂອງຄໍາ

ພັນຍົງຫະຄູ ກ່ຽວິງລັກໜະເຫັນນີ້ໄມ່ເນັ້ນໃນກາຫາໄທຍ ແຕ່ເນື້ອ
ຄໍາທີ່ໃໝ່ໃນກາຫາໄທຍມີເປັນອັນມາກທີ່ມີພັນຍົງຫະຄູ ຄໍາທີ່ຮັນໜີ້ສັດວ່າເປັນຄໍາຢືນ
ມາຈາກກາຫາອື່ນກົມ ກ່ຽວິງຫຼັນໄມ່ໄດ້ກົມ ສ່ວນທີ່ຫຼັນໄດ້ແນ່ວ່າເປັນຄໍາ
ໄທຍ ແຕ່ໄມ່ໃໝ່ຄໍາດັ່ງເດີມກົມອູ້ໄມ່ນ້ອຍ ຈຶ່ງຕົ້ອງກ່າວຄົງໄວ້ຕ້ວາຍ

พัญชนะคู่ที่มาด้วยกัน ๒ เสียงนี้ มี ๓ ลักษณะด้วยกัน คือ

๑. เคียงกันมา แบบที่เรียก เรียงพยางค์ คือ แต่ละเสียงออกเสียงเดิมเสียง แล้วเสียงทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เช่น อາตามา ออกเสียงว่า อາດตามา

๒. นำกันมา แบบที่เรียก อักษรนำ คือ พัญชนะต้น หรือหน้า มีอ่านจากหนึ่งอพัญชนะตามหรือหลัง ทำให้พัญชนะตามออกเสียงเปลี่ยนไปตามเสียงตอนได้ ทั้งที่พัญชนะต้นออกเสียงໄที่เพียงครั้งเดียว เช่น สมร ออกเสียง สหมอน

๓. ควบกันมา แบบที่เรียก อักษรควบ ในที่จะกล่าวแต่ควบแท้คือที่ออกเสียง ๒ เสียงควบกล้ำไปพร้อมกัน เสียงทั้งสองร่วมเสียงสระและเสียงวรรณยกต. เช่น ครบ กลาก ความ ส่วนควบไม่แท้จะนำไปกล่าวในเรื่องการเชื่ยน

พัญชนะคู่ที่มาด้วยกันในลักษณะควบก็ได้ นำคือ มีกำหนดไว้ว่า

พัญชนะต้น จะต้องเป็นพัญชนะเสียงระหว่าง ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ก บ ป ผ ที่ถือเป็นพัญชนะเสียงแข็งกว่าเสียงอ่อน หรือเป็นพัญชนะเสียงเดกรัก ฝ ฟ ล ช ที่ถือเป็นเสียงแข็งรองลงมา

พัญชนะตาม จะต้องเป็น พัญชนะเหลว ร ล หรือ อาระยะ ฯ ว ที่ถือเป็นพัญชนะเสียงอ่อนที่สุด หรือพัญชนะนาฬิก ง น ມ ที่ถือเป็นพัญชนะเสียงอ่อน แต่ยังไม่อ่อนเท่า ฯ ว ร ล

ตามธรรมดามาเสียงแข็งกับเสียงอ่อนมาด้วยกันน่าจะกล้ำเสียงกันได้สนิท แต่แม้กระนั้นปรากฏว่าที่กล้ำกันสนิทก็มี กล้ำไม่สนิทแยกเสียงกันก็มี ดังนี้

ที่กล้ำกันสนิท ได้แก่

พัญชนะเสียงระหว่าง มากับ ร ล ว เสียงมักจะกล้ำกันสนิท ได้แก่ (ที่มีแต่เสียงไม่มีตัวอย่าง แสดงว่าไม่มีเสียงนั้นๆ ใช้ในไทย ใช้ไว้ให้ครบเสียงเท่านั้นเอง)

กร เช่น กรู กล เช่น กลาง กว เช่น กวาง

ชร เช่น ชริบ ชล เช่น ชลิบ ชว เช่น ชวาง

คร เช่น ไคร คล เช่น คลาน คว เช่น ควาย

ตร เช่น ตราฟท^๑ ตล เช่น - ดาว เช่น -

^๑ คงรูปการเชื่ยนไว้ตามต้นฉบับเดิม ไม่ใช่หลักการทับศัพท์ ของราชบัณฑิตยสถาน... บรรณาธิการ

ตร เช่น ตรอง	ตล เช่น -	ตว เช่น -
ตร เช่น -	ตล เช่น -	ตว เช่น -
กร เช่น จันกรา	กล เช่น -	กง เช่น -
บร เช่น -	บล เช่น -	บว เช่น -
ปร เช่น ปราง	ปล เช่น ปล่า	ปว เช่น -
ผร เช่น -	ผล เช่น ผลดุ	พว เช่น -
ทึกล้ำกันไม่สนิก แยกเสียงกัน ได้แก่		

๑. พศกุณนะตันที่เป็นเสียงระเบิดมากับ ร ล ว ก้าว เสียงไนฟ์
สนิกกี้มี คือ

ຈາ	ເຫັນ	ຈົກສ	ຈລ	ເຫັນ	ຈລາຈລ	ຈວ	ເຫັນ	ຈວກ
ຈວ	ເຫັນ	ອັຈອງວາ	ຈລ	ເຫັນ	ອລາມ	ຈວ	ເຫັນ	
								ອວດເຈນວິຍນ
ໜຣ	ເຫັນ	ໜຣາບ (ກຣາບ)	ໜລ	ເຫັນ	ໜໂລມ	ໜວ	ເຫັນ	ໜວາ
ຕຣ	ເຫັນ	ອັນຕຣາຍ	ຕລ	ເຫັນ	ຕລືບ	ຕວ	ເຫັນ	ຕວາດ
ຄຣ	ເຫັນ	-	ຄລ	ເຫັນ	ຄລາ	ຄວ	ເຫັນ	ຄວີລ
ກກ	ເຫັນ	ຈັນກກາກາ	ກລ	ເຫັນ	ກກາຍ	ກວ	ເຫັນ	ກກາຍ
ບຣ	ເຫັນ	ບຣາລື	ບລ	ເຫັນ	-	ບວ	ເຫັນ	-
ປຣ	ເຫັນ	ປຣັກ	ປລ	ເຫັນ	ປລັດ	ປວ	ເຫັນ	-
ຜຣ	ເຫັນ	ຜຣຸສວາກ	ຜລ	ເຫັນ	ຜລິກ	ຜວ	ເຫັນ	ຜວາ
ພຣ	ເຫັນ	-	ພລ	ເຫັນ	ພລັງ	ພວ	ເຫັນ	-

เสียงบางเสียงได้แก่ อุร ชูร ดูร บูร ไม่มีทางจะออกเสียง
ให้กล้ากันสนิกได้ เพราะเสียงเหล่านี้ไม่มีกำหนดในระบบเสียงของ
ไทย ถึงแม้พวกรที่กำหนดให้ออกเสียงควบกล้ำ เช่น คราฟท์ บรัฟท์
บรารัส เสียงกี้ยังกล้ากันได้ยาก บรารัส จึงนำมายไว้ในพวกรที่กล้าไม่
สนิก ส่วน คราฟท์ ถึงจะคงไว้ในพวกรที่กล้าได้สนิก ก็คงจะออก
เสียงได้ไม่ชัดเจนบางที่ อาจจะหายไป หรือบางที่ ถ้าจะจะ
หายไปได้ จะนึกการที่จะออกเสียงให้กล้ากันสนิก ถึงอย่างไรก็ยังเป็น
เรื่องยากสำหรับคนไทย เพราะฉะนั้นเวลาออกเสียงพยัญชนะที่กล้ากัน
สนิก เสียงจึงมักเปลี่ยนแปลงไปได้ต่างๆ คือ

ພ້ອມນະຕິນເສື່ອງແຫຼ້ງກໍາ ວ ລ ວ ອາຈອອກເສື່ອງປ່ລິຍນ
ແປລັງໄປ ດັ່ງນີ້

๑. เสียง ร ล หมายไป นับเป็นลักษณะธรรมชาติของการออกเสียง ร ล ควบในปัจจัยนี้ ผู้ออกเสียงมักไม่ค่อยออกเสียงให้ชัดเจน

บางที่ไม่ออกเสียงเลย เช่น คล้าย เป็น ชาย กะปรง เป็น กะ ปรง ไม่ช้าค่า กะปรง อาจหายไป เหมือนอย่างค่า ตะคิว ที่แต่เดิม ใช้ ตะคริว ปัจจุบันถ้าจะให้ออกเสียง ตะคริว คงหาคนออกเสียง เช่นนี้ได้ยากเต็มที่

๒. เสียง ร ล สับกัน คือ ค่าที่ควรออกเสียง ร ควบกลับ เป็น ล ควบ เช่น พรางตา เป็น พлагตา ส่วนที่ควรเป็น ล ควบกลับเป็น ร ควบ เช่น พลัว เป็น พรัว บิดพลัว เป็น บิดพรัว ค่า บางค่ามีความหมายทึ้งคู่ เช่น กรอก (เทในช่องแคบฯ) กับ กลอก (กลึง ทำให้กลึง) ชิบ (เล้มด้วยกรราไกร) กับ ชิบ (ห้มรินด้วย ผ้า) เกล็ด กับ เกร็ด (ส่วนย่ออย เบ็ดเตล็ด) ถ้าใช้ ร ล ผิดกี่ ความหมายย่อมผิดไปด้วย ทั้งนั้นออกจากค่าที่ว่าออกเสียงได้ทั้ง สอง เช่น คลุมเครือ กับ ครุ่มเครือ จึงเป็นอันไม่มีปัญหา

๓. เสียง ร ล เพิ่มเข้าไปจนที่ที่ไม่ควรมี เรื่องนี้นับว่า แปลกดืดแทนที่จะพยายามออกเสียงให่ง่าย กลับไปทำให้ยาก เช่น ครรภ์ พูด ครัน คือ เป็น ครือ ชาย เป็น คลาย (เช่น พื้นฟุ่น ละออง เตินคลายเท้า) เก็บ เป็น เกลือบ แต่ที่ยอมรับเข้าเป็นค่า ในภาษาแล้วก็มี เช่น กทำ เป็น กระทำ กะคำกะด่าง เป็น กระดำเน กระด่าง

๔. พัญชนะเสียงแท้ที่มากับ ร ล เป็นเสียงเป็นอีกอัน ตร เป็น กร เช่น ตรอง เป็น กรอง เตรียบ เป็น เกรียบ

๕. พัญชนะเสียงแท้ที่มากับ ร ล ล เป็นเสียงเป็น อีกอันและ ร ล ล หายไปด้วย

กร เป็น ช เช่น กระชิก เป็น กระชิก กระเหม็ดกระแหม่ เป็น ชเม็ดแซม' เห็นจะไม่ใช่เดิมเป็น กระชิก และแผลงเป็น กระชิก

กร เป็น ส เช่น กระไอ เป็น สะไอ (กลืนเหมือนอย่างหนึ่ง) กระเอว หรือ กะเอว เป็น สะเอว กระท้อน เป็น สะท้อน กระเทือน เป็น สะเทือน กระเทือน เป็น สะเทือน

ตร เป็น ຈ เช่น เต็ร์ด หรือ ตระเว็ด เป็น เจร์ด

ตร เป็น ส เช่น ตระแบง เป็น สะแบง

กร เป็น ช ส่วนมากเป็นค่าเชมร ที่เราน่ามาเขียน กร ออกเสียงเป็น ช เป็นเรื่องการเขียน จึงจะนำไปไว้ในเรื่องการเขียน สะกดการันต์

เป็น พ เช่น ความ เป็น ฟ้า ไม้กวาด เป็น ไม้ฟ้า
กวา

๔. พัญชนะเสียงแข็งกับ ร ล ควบกลับแยกเสียงออกกับ
เช่น ทุร ควบในคำ อินกรา บางทีออกเสียงกล้ากันสนิท แต่ถ้ามีคำคืน
ตามมาเป็น อินกราทิตย์ จันกรากา เสียงกลับแยกเป็น อินกราทิต
จันกรากา แม้จะลงท้ายคำตัวเดียวเสียงนั้น อะ ก็คงแยกเสียง เช่น
อินกร จันกร กักร ออกเสียง อินกระระ จันกระระ พัดกระระ

๕. พัญชนะเสียงแข็งกับ ร ล ร และออกเสียงแยกกัน
กลับรวมให้เป็นเสียงกล้าสนิท เช่น ชราม ควรเป็น ชะหรอม
กลับเป็น ชุرم ปรึก ควรเป็น ປะหรัก กลับเป็น บุรึก แม้แบปรึก ควร
เป็น แม่ປะหรรึก กลับเป็น แม่ປุรึก คำบาลีสันสกฤตที่ถูกรวบเสียง
เช่นนี้ก็มีมาก เช่น พลี กล้ายเป็น พุลี ไม่ใช่ พะลี (เสียสละ) ผลิต
กล้ายเป็น ผุลิต ไม่ใช่ ຜະහลิต (คนที่ออกเสียง ล ไม่ซัดซังออก
เสียงเป็น ผิด ไปเสียอีก) คำ ครุฑ ครุ เทวนาครี เวาก็มารวม
เสียงให้กล้ากันเสีย ทั้งนี้แต่เดิม เช้าออกเสียงแยกกันเป็น ตะรุด
ตะรุ เทวนาครี ปัจจุบันค่าว่า วิปริต ก็ควรออกเสียงแยกเป็น วิປ
รีต แล้วเราออกเสียง วิປะหริต ก้าลังจะกล้ายเป็น วิປุริต
แต่ส่วนคำ บุรุษญา เสียง บุร ควรเป็นเสียงควบเป็น ปรีด
บางคนกลับออกเสียงแยกเป็น ປะริด

๖. พัญชนะตันที่เป็นเสียงเสียดแทรกมากกับ ร ล ร กล้า
เสียงไม่ได้สนิทเสมอ

บางเสียงไม่มีตัวอย่างที่ใช้ ไม่ว่าเป็นคำไทยหรือคำขึ้นมา
จากภาษาอื่น จึงเว้นที่ว่างไว้ ดังนี้

ผร เช่น ผรั่น ฝล เช่น - ฝว เช่น -

พร เช่น แฟรงค์(ชื่อ) ฟล เช่น ฟลอเรนซ์ ฟว เช่น -

สร เช่น สระ សล เช่น สลากร สว เช่น ไสว

(คู่กับ พัญชนะ)

ชร เช่น เชราะ ชล เช่น - ชว เช่น -

(เช้า ใช้ในกลอน)

๗. พัญชนะตันทั้งที่เป็นเสียงระเบิดและเสียงเสียดแทรกมากกับ
ษ ง น ນ ก็กล้าเสียงไม่ได้สนิท ดังนี้

กษ - กง - กน - กนก กມ - กມล

ชย - ชวยะ	ชง -	ชน - ชันบ	ชม - ชัมปัง
คย - พุกช์คญา	คง -	คน - คเนจาร	คอม -
จย - จยุติ	จง -	จน -	จม - จมร
(กลอน)			
ฉย -	ฉง - ฉงน	ฉน - ฉนวน	ฉม - ฉมวอก
ชชย - ชชอย	ชชง -	ชชน - ชชนะ	ชชม - ชชมดชชม็อช
ศย -	ศชง -	ศชน -	ศชม -
ตรย - ตรายาคี	ตรง - ตรงุน	ตรน - ตรนุ	ตรม - ตรโภนุก
(กลอน)			
ถย -	ถง - ถงาด	ถน - ถนัด	ถม - ถมึงทิ้ง
ຖຍ - ຖຍาน	ຖง - ຖงัน	ຖນ - ຖนาย	ຖມ - ຖโมน
ປຍ -	ປง -	ປນ -	ປມ -
ປຍ - ປ្យូយចារ	ປង -	ປន - ប្រណិតចា	ປម - อុប្បា
ຜຍ - ຜយុទ	ຜង - ຜងាត	ຜន - ຜនីង	ຜມ -
ພຍ -	ພង -	ພន - ພនីន	ພມ - ພម្ងា
ຝຍ -	ຝង -	ຝន -	ຝມ -
ສຍ - สយាយ	ສង - สំរោ	សន - សណាម	ສມ - សមាន
ໜຍ -	ໜງ -	ໜນ -	ໜມ -

ตัวอย่างตั้งกล่าวข้างต้นส่วนมากไม่ใช่คำไทย เสียงที่ไม่มีตัวอย่างไม่ใช่ว่าจะออกเสียงไม่ได้ หากแต่ไม่เป็นที่นิยม หรือบางที่ถือว่าแยกพยางค์กันไปแล้ว หาใช่พยางค์ชนบทั้น ๆ เสียงที่มาในฐานะอักษรนำไม่ เช่น พะงา พะວັກພະວນ ทິງฯ ที่เวลาออกเสียง เสียง พ กับ ງ หรือ พ กับ ວ ไม่ได้แยกกันเด็ดขาดเป็นคนละพยางค์

นอกจาก ຍ ຮ ລ ວ จะมากับพยางค์ชนบทั้น ๆ เป็นพยางค์ชนะเสียงระเบิดและเสียงเสียดแทรกตั้งกล่าวแล้ว ຍ ຮ ລ ວ ยังօบามากับพยางค์ชนะนาสิก ມ ນ ໄດ້ອີກด้วย

ພຫຍູ້ນະນາສຶກ ມ ນ ມາກັນ ຍ ຮ ລ ວ ເສື່ອງກຳ້າໄຟໄດ້ສືນກ

ມຍ ເຊັນ ມຢູ່ຽ	ມຮ ເຊັນ ມຮູ່ຕ (กลอน)	ມລ ເຊັນ ມລາຍ
ນຍ ເຊັນ ນຢູ່ບາຍ	ນຮ ເຊັນ ນຮາ	ນລ ເຊັນ ນລືນີ
ນວ ເຊັນ ນວກຮຽມ		

ພຫຍູ້ນະນາສຶກ ມ ມາກັນ ນ ໄດ້ ພຣຶ ນ ກົ້າຈາກັນ ມ ໄດ້ ແຕ່ເສື່ອງກົກລ້າໄຟໄດ້ສືນກເຊັນກັນ

ມນ ເຊັນ ມໂນ ນມ ເຊັນ ນມັສກາຮ

ตัวอย่างชั้งต้นมีแต่คำบาลีสันสกฤต เห็นได้ว่าไม่ใช่เสียงในระบบเสียงของไทย ถึงจะเพิ่มขึ้นมา ก็เพียงให้ออกเสียงคำที่ยังจากภาษาอื่นได้ใกล้เดียวกับเสียงจริงเท่านั้น แม้ในภาษาของชาติออกเสียงควบกล้ำ เช่น เกุ McM สุกนธ์ พท. เราเก็บต้องออกเสียงแยกกันเสียงจังจะออกได้สะดวกและถนัดมาก

ชั้งมีเสียง ถูกมากกับพัญชนะต่างๆ ถึงแม้ในภาษาสันสกฤตจะถือว่าเป็นเสียงสระ แต่ของเราก็อีกเป็น ริ ริ คือ พัญชนะร มากับสระ เมื่อมา กับพัญชนะตัน การออกเสียงเหมือนร ทุกประการต่างกันก็ตรงที่ไม่ต้องเพิ่มเสียงสระอีก ถูก เป็นสระพัญชนะอยู่ในตัวแล้ว และชั้งออกเสียงได้ทั้ง ริ ริ เสียงอีกด้วย ส่วนคำไหหนออกเสียงริ หรือ ริ กำหนดยาก เช่น ตฤณ(ตริน) ไม่มีครอออกเสียง ตริน แต่ มฤค (มุริก) ไม่มีครอออกเสียง มุริก บางคำออกเสียงได้ทั้ง ริ และ ริ เช่น อุมฤค เป็น อำเภอธิด ก็ได้ อำเภอธิด ก็ได้

พัญชนะที่กล้ากันไม่สนิทที่เรียกว่าเสียง(หรืออักษร)นั่นนี้ นี่เป็นภาษาเกี่ยวกับเสียงสูงต่ำด้วย ซึ่งจะนำไปกล่าวในเรื่องเสียงวรรณยุกต์ต่อไป

คำในภาษาไทยแต่ละคำต้องประกอบด้วย พัญชนะตัน กับ สระ เช่น ม กับ อ า เป็น มา แต่บางทีก็อาจมีพัญชนะท้ายคำด้วย เช่น ม+อา+ก เป็น มาก พัญชนะท้ายคำมีลักษณะต่างกับพัญชนะตันไปบ้างดังนี้

๙. พัญชนะท้ายคำ พัญชนะเช่นนี้เรียกว่า ตัวสะกด ในภาษาไทยพัญชนะท้ายคำหรือตัวสะกดมีได้เพียงเสียงเดียว ถึงแม้คำที่ยังจากภาษาอื่นจะมีพัญชนะเรียงกันมา ๒ เสียง เช่น จักร หรือ ๓ เสียง เช่น ลักษณ์ (ชื่อน้องพระราม) ก็ตาม เราเก็บกำหนดเสียงได้เพียงเสียงเดียวเป็นตัวสะกด นอกนั้นไม่ออกเสียง

การออกเสียงพัญชนะตัวสะกด ตามความหมายของ สะกด บอกให้รู้ว่าการออกเสียงพัญชนะตัวสะกดที่อยู่ท้ายคำนี้ด้วยวิธีกดเสียงไวานั่นให้ระเบิดเสียงอย่างพัญชนะตัน ตือเวลาออกเสียง ลมหายใจที่พุ่งออกมายากหลอดลมจะถูกกักไว้ในปากตามที่ต่างๆ เช่น เตียวกับพัญชนะระเบิด แต่ที่ลมหายใจจะดันออกมากให้เกิดระเบิดเป็นเสียงกลับหยุดอยู่ในปาก เช่นนั้น แต่ถ้าเป็นเสียงที่ออกมากทางจมูก ถึงแม้จะไม่ระเบิดเสียง ลมก็ยังเล็ดลอดออกมากได้บ้าง

พื้นที่ตัวสังกัดของไทย มีอยู่เพียง ๔ เสียง เสียงใดสังกัด ก็กำหนดให้เป็นแม่ตัวสังกัดนั้นๆ ซึ่งสังคากแก่การเรียกชื่อ ดังนี้ คือ

ก เป็นตัวสะกด (ฐานเพดานอ่อน) เรียก แม่กอก

" " " " เมือง

๑ " (ສ້າງໂຄນິ້ນ) " ແມ່ກດ

" " " " แมกน

บ " (ฐานรัมฝปาก) " แม่กบ

คำได้ที่ ก ต บ สะกัด (หรือ แม่ก กด กบ) เรียกว่า
ค่าอาชญา คงจะเป็นเพราะเสียงเหมือนภาษาที่นั่งอยู่ในปากแล้วลอดออก
มาไม่ได้เลย

คำได้ที่ ง น ม สะกต (หรือ แม่กง กน กม) เรียกว่า
ค้ำเข็ม เพราะเสียงเล็ດลอดออกมากทางจมูกได้น้ำง ยังไม่ตายสนิท

คำใดที่ ย ว สหกต ที่เรียก แม่เกย เกยว นั้น ต้องเป็นยาไร้ในเรื่องสรรพลักษณ์ว่า อาจถือเป็นสรรพสมได ถ้าหากเวลาออกเสียง ปลายลิ้น หรือคโน้นลิ้น ไม่ได้จะพดาน

ແມ່ກກ ໄດ້ແກ່ ກ ເຊັນ ປາກ ຂ ເຊັນ ສູ້ຂ ດ ເຊັນ ຮາດ
ມ ເຊັນ ເມນ

ແມ່ນດີ ໄດ້ແກ່ ຮ ຂ ເຊັ່ນ ເວລ ທ ເຊັ່ນ ຮາສ ຍ ເຊັ່ນ ກວ

ธี เช่น อ้อ ท เช่น นัก (ต้นอ้อ)

ມະ ເສັນ ອັດຈິນທົງ

ବେଳେ କଣ ତ ବେଳେ ଲେଟିପ୍ରାମ୍ ବେଳେ ରୀତ

ກ ແລ້ນ ບກ ກ ແລ້ນ ວຽວທະນະ

សំបុត្រនៃការងារ និងការងារ

ສ ເຊັນ ໂອກາສ

ແນ່ກນ ໄດ້ແກ ບ ເຊັ່ນ ກບ ປ ເຊັ່ນ ກັບ ພ ເຊັ່ນ ຮາພາສູງ
ພ ເຊັ່ນ ກອລົ້ພ ກ ເຊັ່ນ ປຣະກ

ແມ່ກນ ໄດ້ແກ່ ນ ເຊັ່ນ ກິນ ພ ເຊັ່ນ ຮລ ຮ ເຊັ່ນ ຈຣ

ລ ເຊັ່ນ ຈລ ຜ ເຊັ່ນ ກາພ ລູ ເຊັ່ນ ເຈວິງ

แม่กง และ แม่กม นี่ ง และ ม สังกัดตามลำดับ นั้นว่าไม่มีปัญหา เพราะไม่มีพยัญชนะอื่นที่มีเสียงอนุ洛มเข้าเป็นแม่กงและแม่กมได้

คำขึ้นมาจากภาษาอื่นโดยเฉพาะบาลีสันสกฤต อาจมีพยัญชนะท้ายคำ อ กเสียงหรือมากกว่าหนึ่งได้ ทั้งนี้ เพราะเราออกเสียงให้ครบถ้วนพยางค์อย่างเจ้าของภาษาไม่ได้ ต้องรวมให้ลื้นเข้า คำที่ควรออกเป็นพยางค์หนึ่งก็ถูกลดมาเป็นตัวสังกัด จึงเกิดมีตัวสังกัดหรือพยัญชนะท้ายคำมากกว่าเสียงหนึ่งชั้น ในกรณีเช่นนี้ เราต้องกำหนดก่อนว่าจะให้เสียงใดเป็นตัวสังกัด (เสียงที่ไม่ต้องการออกเสียงก็ทิ้งไป เวลาเขียนมักใช้เครื่องหมายทัณฑ์มาต่อเสียงเดียว) และก้อนุ洛มให้ตัวสังกัดนั้นเข้ากับแม่ตัวสังกัดแม่ได้แม่นยำ ดังนี้ คือ

<u>จักร</u> ประยุกต์	<u>ลักษณ์</u> อัคร พยัคฆ์	มารค	เป็น แม่กง				
อุรุณ	(ค่า)		เป็น แม่กง				
โรจน์	รัชฎ์ วัชร		เป็น แม่กง				
นาฏย์	วัทถุ		เป็น แม่กง				
นัตถ์	สัตว์	นิตย์	ปรารถนา	สารท	เวท	วรรธน์	เป็น แม่กง
อศร์	เวศม์	(ท้อญี่)	กฤษณ์	ราชภูร์	บุศย์		เป็น แม่กง
ใบสอ	พสตอร์						เป็น แม่กง
ปราปต์	ราพณ						เป็น แม่กง
องก์	สังข์	องค์	สงมี	พงศ์	บาทบงส์		เป็น แม่กง
กาญจน์	อรุณย์	เกณฑ์	นิพนธ์	กันย์	อันต์	กรณ์	สรรค์
ครรภ์	กัลป์	ເගาວลัย	วิรุฬห์				เป็น แม่กง
ปรารามณ์	อารามณ์	รอมย์	พรหม				เป็น แม่กง

เท่าที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเรื่องพยัญชนะตัวสังกัดของคำพยางค์เดียว แต่ถ้าหากเป็นคำมากพยางค์ ไม่ว่าในกรณีใดๆ คือเป็นคำขึ้นจากภาษาอื่นก็ส หรือเป็นคำที่ยังไม่รู้ก็มา แยกออกเป็นคุณลักษณะค แต่ละพยางค์ไม่มีความหมายก็ส หรือเป็นคำที่แยกออกเป็นคุณลักษณะค แต่คำที่งส่องคำไม่มีความหมายเกี่ยวข้องเป็นคำเดียวกันก็ส มักจะออกเสียงพยัญชนะตัวสังกัดของคำต้นหรือพยางค์ต้นเป็นเสียงระเบิด พร้อมทั้งมีเสียงสระอะด้วย ทำให้คำนั้นกล้ายเป็นคำ อ พยางค์ และตัวสังกัดทำหน้าที่ อ อย่างคือ เป็นตัวสังกัดที่ไม่ระเบิดเสียงของคำต้นหรือพยางค์ต้นด้วย และเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไปด้วย

การออกเสียงตัวสะกดคำภาษาพยานางค์ในกรีกต่างๆ ศิริ

๑. คำศัมภ์จากภาษาอื่น โดยมากเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต ทึ่งที่มีพยัญชนะตัวสะกดเสียงเดียวและ ๒ เสียงหรือมากกว่านั้น เสียงพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต้นจะออกเสียงต่อเมื่อ

ก. เป็นหนังสือภาษาวรรณ (เสียงแม้ช) หรือ ศ ษ ส
(เสียงแม้ชรองลงมา) และพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต่อไปเป็นเสียงอ่อน ย ร ล ว ห ร ช น เช่น นารยา นิรยา อุร yan สาสตรา อาตma มักตna สาสna หัศna มัศya อัมพรวัน ปรา~~ร~~ona

ก. เป็น ศ ษ ส ให้ว่าพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต่อไปเป็นเสียงอ่อนหรือแม้ช เช่น อิสโคงดู ราชวิรา ลักษยา อัตจราธ บุชนา นแมสกานา ประติชฐาน (แต่ตัวชฐาน ไม่ออกเสียง)

ค. เป็นเสียงอ่อน ย ร ล ว ห ร ช น และ พยัญชนะต้นคำของพยางค์ต่อไปเป็นเสียงค่อนตัววยกัน เช่น กัลยา ภารยก ปรuma ปัวรya

ง. เป็นเสียงอ่อน ย ร ล ว ห ร ช น และพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต่อไปเป็นเสียงแม้ช (พยัญชนะวรรณ) และ ศ ษ ส เช่น วลกາ สลูกาก สรวพางค์ ธรรม~~ศ~~สาสตr

มีปัญหาระเรื่องคำที่มี ช กับ ญ มาตัววยกัน จะออกเสียง ช หรือ ไม่ ถ้าถือตามกฎในภาษาบาลีสันสกฤตซึ่งกล่าวว่า พยัญชนะวรรณนำพยัญชนะวรรณตัวอยกันไม่ต้องออกเสียง ถือเป็น မุตะ (ใจ) แต่ ชุกุ นับว่าเป็นพิเศษกว่าเสียงอื่น ปัจจุบันชาวอินเดียใช้ภาษาสันสกฤตและยินดีออกเสียงเป็น คุย ค่า อาชญา ออกเสียงเป็น อาคุยา ถ้าถือตามกฎของเรา ญ เราออกเสียงอย่างเดียวกัน ย ช เป็นพวกเสียง แข็ง เมื่อมา กับ ย ที่เป็นเสียงค่อนตัวอย่างของเสียง ช ตัวย การออกเสียงเป็น อาศชยา จึงเป็นการออกเสียงตามแบบที่กำหนดไว้ในห้อง ก. โบราณจารย์คงหลักเสียงความยุ่งยากในการออกเสียงคำนี้ จึงให้ตัด ช ออกเสียงเหลือเป็น อาญา หรือตัด ญ ออกเหลือแต่ ช เช่น ปริชญา เป็น ปรีชา ถ้าจะใช้ให้เต็มคำ ก็ใช้รูปบาลีเป็น ปริญา ไป

๔. คำภาษาพยางค์ที่ไม่รู้ที่มา แยกคำไม่ออก เมื่อแยกแล้ว แต่ละพยางค์ไม่มีความหมาย คำ เช่น น้ำบางที่ออกเสียงพยัญชนะท้ายคำ ที่เป็นตัวสะกดตัวย ไม่ว่าจะเป็นพยัญชนะใดเป็นตัวสะกด พยัญชนะใดเป็นตัวตามมา

ก สະກດ ໄດ້ແກ່ ຈຶ່ງຈົ່ນ ຈຶ່ງຈີ ຕຸກແຕນ ຕຸກຕາ ຕຸກຕຸຍ ສັກວາ
ສັກຫລາດ ທກໂລ໌ ຂູກໜີ (ຫານ ປະດິມຫຼານພະ
ປະຫານ) ໄສກົດເກ ສາກຫຍາກ ຈັກແລ່ນ (ທີ່
ໄມ່ອອກເສື່ອງກີມີ ເຊັ່ນ ລັກລົ້ນ ຕຸກແກກ ຕຸກຕິກ)

ຄ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ເບຍຸການ

ຕ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ປັຕຸາດ ປັຕຸຫລ່າ (ຜ້າຮັວກອດ້ວຍໄໝມກັບກອງແລ່ງ)

ນ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ຂັນໂຮງ (ແມລັງ) ຂັນສູຕຣ

ປ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ສັປັດນ ສັປັດນ ສັປັກນ ສັປັຮັງເດ ສັປັເຫວ່ວ

ພ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ສັພຍອກ

ມ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ຮອມຮ່ວ່ອ ຜອມໜ້ອ ອົມພາຕ ນ້າຫັນາ (ນ້າ-ມະ-ຫັນາ)
ສົມລື້ນ (ສົມມະລື້ນ-ມະມ່ວງແຜ່ນ) ສົມແປ່ນ (ສົມມະ
ແປ່ນ) ດັ່ງທີ່ມີໃນບກຮັອງເລັ່ນຈຳສີ ປັຈຈຸບັນນີ້ມີຄົນເປັນ
ອັນນາກອອກເສື່ອງເປັນ ຮອມຮ່ວ່ອ ຜອມໜ້ອ ໄມ່ໃຊ້ຮອມມະ
ຮ່ວ່ອ ຜອມມະໜ້ອ

ລ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ກັລືປັ້ງຫາ ກັລືບຖກ ກັລືເມືດ ທຸລືມຸນ ພັລືວັນ ສົມລູແວ້ງ
ອລືວັນ ອລືເວັງ ອລືມ່ານ

ສ ສະກດ ໄດ້ແກ່ ພັສົດ ສັສົດ

ປັຈຈຸບັນເສື່ອງ ລ ສະກດ ສ ສະກດ ທ ສະກດ ດນອອກ
ເສື່ອງຄລ້າຍ l, s, sh ໃນກາชาອັກຄູ່ ດືອແກນທີ່
ຈະໃຫ້ ລ ທ່ານ້າທີ່ເປັນ ນ ໃນແນ່ກັນ ທີ່ອ ສ ທ ເປັນ
ດ ໃນແນ່ກັດ ແລ້ວຈີງຈະອອກເສື່ອງ ລ ສ ແລະ ທ
ຕັນຄໍາ ເປັນອັນຍ່ອເສີຍພຍາງຄົກນີ້ ເຊັ່ນ ກລເມືດ ໄມ່
ໃຊ້ ກາລະເມືດ ສັສົດ ໄມ່ໃຊ້ ສັດສະຕິ ແລະ ຮາຊກາຮ
ໄມ່ໃຊ້ ຮາດຊະການ

ຕ. ຄໍາມາກພຍາງຄົກທີ່ເປັນຄໍາຫຼອນຫຼືຄໍາປະປະສົມ ດົງກີ່ອໜັກຄໍາ
ສມາສຂອງກາชาບາລືສັນສັກຄູ ທີ່ຕ້ອງອອກເສື່ອງທ້າຍຄໍາຫັນ້າເພື່ອໃຫ້
ເສື່ອງຕ່ອນເນື່ອງກັນ ໃຫ້ຮູ້ວ່າເປັນຄໍາຄໍາເດືອກວັນ ເຊັ່ນ ແກພບຸຕຣ ເປັນ
ເກີບພບຸຕຣ ຄໍາທີ່ເຮົາຢືນຈາກບາລືສັນສັກຄູມາໃຫ້ກີ່ຕາມ ທີ່ວິເຮາ
ມາສ້າງໃໝ່ຕາມແບບຄໍາຂ່າຍ/ຮະສມກົດຕາມ ກົມັກຈະອອກເສື່ອງຕ້ວສະກດຂອງຄໍາ
ຫັນ້າດ້ວຍ ດັ່ງນີ້

ກ ສະກດ ລັກເພີສ ລັກປິດລັກເປີດ ຕັກຮາສ ກາກນາກ ຂັກເຍົວ

ຄ ສະກດ ບຸກງາມ ບຸກງາມ ອລືກງາມ

ຖ ສະກດ ບຸກຕົວ

ນ ສະກດ ກຸ່ງກວັບພົມ

ປ ສະກດ ຮູ່ພຣຣມ ຮູ່ປສນບັດ ຮູ່ປຄຣມ ນານີປກາຣ

ພ ສະກດ ບຣຣຸບນຸ້ອຸ່ນ ສຣພຄຸມ ສຣພສິ່ງ ນພເກົ້າ ນພຣຕົນ

ມ ສະກດ ກຣມຫຣຣມ ກຣມວັງ ກຣມກໍາ

ຍ ສະກດ ໄສຢ່າສຕ່ວ

ຮ ສະກດ ຜາຣກໍານັລ ກຽມ

ລ ສະກດ ມູລນິທີ

ມີຄໍາຫລາຍຄໍາກໍາເດີມໄມ່ເຄຍອອກເສື່ອງຕົວສະກດ ເຊັ່ນ ຫຼື ຮາຊບຸຮີ ເພີ່ຮບຸຮີ ເຄຍອອກເສື່ອງ ຮາດບຸຮີ ເພດບຸຮີ ປຶ້ງຈຸບັນຄນໄປອອກເສື່ອງເປັນ ຮາດໜະບຸຮີ ເພດໜະບຸຮີ ລະນີນຕ່ອງໄປໜີ້ ທ້າຍນາຖ ອາຈອອກເສື່ອງເປັນ ໄໃຫຍະນາດ ອ່ອງໆ ຂໍ້ຂໍ້ມູນ ກີ່ເປັນໄຕ ຖໍ່ຈີງເສື່ອງຕົວສະກດອ່ອງໆ ເຕີວັກນ ບາງຄໍາອອກເສື່ອງຕົວສະກດ ບາງຄໍາໄມ່ອອກເສື່ອງ ກີ່ນັບເປັນເວື່ອງຍາກອູ້ ໄມ່ນີ້ອຍ

ນອກຈາກກໍ່ຈະອອກເສື່ອງຕົວສະກດຕໍ່າຢືມຈາກບາລີສັນສັກຍຸດ ຢ້ວືອດໍ່ ປະຣະສມ ກີ່ຂັງມີຄໍາກໍາໄມ່ໄດ້ມາດ້ວຍກັນ ນາກແຕ່ມາເຮົາຍເຕີຍກັນເຫັນ ໄມ່ ດວກຈະອອກເສື່ອງຕົວສະກດຂອງຄໍາກໍາມາຂ້າງໜ້າ ແຕ່ບາງຄນກີ່ອອກເສື່ອງຕົວ ສະກດ ຄົງຈະເພື່ອໃຫ້ອອກເສື່ອງໄດ້ຄົນດກວ່າກໍ່ຈະພູດແຍກກັນເປັນຄໍາໆ ໄປ ໄດ້ແກ່

ຄໍາ ສັກ ໄມ່ວ່າຈະມາກັບຄໍາໄດ ມັກອອກເສື່ອງຕົວສະກດທ້າຍຄໍາ ສັກ ເຊັ່ນ ໄມ່ສັກເທົ່າ (ໄມ່ສັກກະເທົ່າ) ສັກເດື່ອຍາ ສັກນິດ ສັກໜ່ອຍ ສັກຜິກຮັນ ບາງຄນໄມ່ວ່າຄໍາໄດລອງທ້າຍດ້ວຍ ກ ກີ່ອອກເສື່ອງເປັນ ກະ ພມດ ເຊັ່ນ ຕກ ໄຈ(ຕກກະໄຈ) ກອກລົມ (ກອກກະລົມ)

ຄໍາ ພິສ ຢ້ວື ເລີສ ເຊັ່ນ ພິສເພິ່ງ ພິສດູ ເລີສລັ້ນ ເລີສເລອ

ຄໍາ ນັຍ ເຊັ່ນ ນັຍໜຶ່ງ ນັຍໜີ

ຍັງມີຄໍາອື່ນໆ ທີ່ມີບັນທຶກໄວ້ວ່າມີ ກະ ດະ ແລະ ມະ ມາທ້າຍຄໍາໜ້າ ໄດ້ແກ່ຄໍາ ດຽກກະເບື້ອ ກອຄະເມນ ກໍາມະຄັນ ກໍາມະລອ ກໍາມະຫຍ່ ກໍາມະ ຢົດ ສໍາມະລອ ສໍາມະງາ ສໍາມະຫາ ນ່າສົງສັຍວ່າຈະເປັນກາຮອກເສື່ອງຕົວ ສະກດທ້າຍຄໍາໜ້າທີ່ມີ ທີ່ມີກົມວັບໃຫ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບັນທຶກໄວ້ໃນຕົວເຂົ້ານ ຕ່າງ ກັບກົມລ່ວງໄວ້ຂ້າງຕົ້ນ ທີ່ມີບາງຄນກີ່ໄມ່ໄດ້ອອກເສື່ອງເຫັນນີ້ ຖ້ົງຍັງໄມ່ ຍອມຮັບວ່າເປັນກາຮອກເສື່ອງທີ່ມີກົມທີ່ອອກຕ້ອງດ້ວຍ

ມີຕົວສະກດຫລາຍເສື່ອງທີ່ອອກເສື່ອງຮະເປີດໄໝໄດ້ ເນື້ອຕ້ອງກາຮຈະ ອອກເສື່ອງໃຫ້ພຍາງຄໍຕົ້ນກັບພຍາງຄໍທ້າຍເນື້ອງກັນ ຈຶ່ງຕ້ອງແກຣກເສື່ອງ ພໜ້ອຍໜະອື່ນໄວ້ ແຕ່ກົມກ ເປັນພໜ້ອຍໜະທີ່ມີທີ່ເກີດແທ່ງເຕີວັກນ ດືອ

ง สະກດ ແກຣກ ກະ ເຊັ່ນ ຂຶ້ງຕາຍ ເປັນ ຂຶ້ງກະຕາຍ
(ຄໍາ ສັງກະວາດ ສັງກະຕັງ ນ່າສັງເສຍວ່າຈະແກຣກ ກະ ເຂົ້າມາໃນ
ລັກສູນເດືອຍກັນນີ້ ດົນທີເວີຍກ ບາງບັວ ເປັນ ບາງກະບັວ ກົດກຳນອອງ
ເຕືອຍກັນ)

ດ ສະກດ ແກຣກ ກະ ເຊັ່ນ ບາດຈົດ ເປັນ ບາດກະຈົດ
(ຫຼືໂຮຄ) ບາດພິ່ນ ເປັນ ບາດກະພິ່ນ ບາດຊັກ ເປັນ ບາດກະຊັກ

ນ ສະກດ ແກຣກ ກະ ເຊັ່ນ ບານໂຮຄ ເປັນ ບານກະ
ໂຮຄ (ຄໍາບານຕະເກີຍງ ບານຕະໄທ ໄນແນ່ວ່າ ຕະ ແກຣກເຂົ້າມາ
ກຳນອອນນີ້ ພຣີຈະເປັນຄໍາອື່ນເຕີມເຂົ້າມາ)

ມ ສະກດ ແກຣກ ປະ (ທີ່ຈິງ ມ ສະກດ ກົດອອກເສີຍງໄດ້
ດັ່ງກລ່າວໜ້າງຕັ້ນ ແຕ່ຕົງຈະໃຫ້ອອກເສີຍງຄົນດີ່ນຈິງແກຣກ ປ ທີ່ເສີຍງແຫັງ
ກວ່າໄວ້) ສມຄຸຕີ ເປັນ ສມປຸຄຸຕີ ຢ້ອງ ສມປະປະຕີ (ຄໍາ ສໍາປະລວ ສໍາປະ
ໜັງ ປະ ອາຈແກຣກເຂົ້າມາກຳນອອນນີ້ເປັນໄດ້)

ນ ສະກດ ແກຣກ ພ ເຊັ່ນ ຍມບາລ ເປັນ ຍມພບາລ

๓. ເສີຍງວຽກຢູ່ກົດ

ເສີຍງວຽກຢູ່ກົດ ຕື້ອ ເສີຍງສູງຕໍ່ໃນຄໍາກາໜາໄທຍ ເຊັ່ນເຕືອຍກັນ
ກາໜາຈືນ ແລະ ກາໜາອື່ນທີ່ເປັນກາໜາຄໍາ ດົດທີ່ມີການກຳນົດເສີຍງສູງຕໍ່
ໄວ້ຕາຍຕ້ວໃນຄໍາແຕ່ລະຄໍາ ຖ້າອອກເສີຍງສູງຕໍ່ພິດໄປຄວາມໝາຍຍ່ອມພິດໄປ
ດ້ວຍ ທີ່ຈິງກາໜາແກບຖຸກກາໜາຍ່ອມມີເສີຍງສູງຕໍ່ໃນກາໜາ ແຕ່ໄນ່ໄດ້
ກຳນົດໄວ້ໃນຄໍາ ຄໍາດໍາເດືອຍກັນອາຈອອກເສີຍງສູງຕໍ່ອ່າງໄຮກ້ໄດ້ ແລ້ວ
ແຕ່ຈະໄປອູ້ທີ່ໃດຂອງປະໂຍດ ແລະ ຜູ້ພົດພຸດແສດງຄວາມຮູ້ສຶກອ່າງໄຮ ມຸ່ງ
ໝາຍອ່າງໄຮ ບອກເລ່າ ຄາມ ຂອຮັງ ຢ້ອບັນດັບ ກາຣທີ່ຄໍາຂອງເຮົາມີ
ເສີຍງສູງຕໍ່ກຳນົດໄວ້ຕາຍຕ້ວ ເກືອກນິ້ວ່າເປັນພຽງຕໍ່ອັກດວກ
ໝາຍໃຫ້ເຫັນເດັ່ນຜົດໃຫ້ເສີຍງທີ່ມີຄວາມໝາຍອ່າງໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ປ໏ ມີ
ຄວາມໝາຍຕໍ່ກຳນົດ ປ໏ ຢ້ອ ປ໏ ມີລະນີ້ນ ປ໏ ດໍາເຕືອຍໝາຍໄດ້ທີ່
ປ໏ ແລະ ປ໏ ຍ່ອມກຳໃຫ້ຈົດຈໍາຍາກ

ເສີຍງວຽກຢູ່ກົດຂອງກາໜາໄທຍ (ຄື້ອກາໜາກາດກລາງເປັນເກີບທີ່)
ມີ ດ ເສີຍງດ້ວຍກັນ ຕື້ອ ສາມັກູ ເອກ ໂກ ຕຣີ ຈັຕວາ ແລະ ເຮາກໍກຳນົດ
ໃຫ້ພໍ່ຍັ້ນນະແຕ່ລະ ເສີຍງມີເສີຍງສູງຕໍ່ກຳນົດ (ທີ່ກຳກາໜາກື້ອວ່າພໍ່ຍັ້ນນະ
ອອກເສີຍງສູງຕໍ່ໄມ່ໄດ້) ດັ່ງແພນຟັງຕໍ່ໄປນີ້

ເສັ້ນກລາງ	ເສັ້ນສູງ	ເສັ້ນຕໍ່າຄຸ	ເສັ້ນຕໍ່າເດືອນ
ກ	ຂ	ມ	ງ
ຈ	ຈ	ຊ	ຢ
ດ ດ	ດ	ທ	ນ
ບ ບ	ຜ ຜ	ພ ພ	ມ
ອ	ສ	ໜ	ຍ
	ຫ	ໝ	ຮ ລ
			ວ

ພັ້ນຍຸ່ນນະກຳກໍານົດເປັນເສັ້ນກລາງ ສູງ ຕໍ່າ ນີ້ ມີແຕ່ພັ້ນຍຸ່ນນະເສັ້ນກລາງເຖິງນີ້ທີ່ອອກເສັ້ນໄດ້ຄຽບທີ່ງ ຂໍ ເສັ້ນ ແຕ່ກີ່ເປັນໄປໃນນາງກរລື້ ລະນີ້ນົງແນ້ພັ້ນຍຸ່ນນະເສັ້ນກລາງກັບຕໍ່າຈະມີເສັ້ນເດືອກັນ ເມື່ອເປັນເສັ້ນສາມັກ ເຊັ່ນ ກາ ດາ ກາ ແຕ່ເມື່ອມີຕົວສະກຳດຄໍາຕາຍ ໄມວ່າຈະເປັນສະບັບເສັ້ນສັນຫຼືອຍາວ ເສັ້ນຈະຕ່າງກັນໄປ ເປັນ ກາກ ກັກ (ເອກ) ກາກ (ໂກ) ກັກ (ຕຣີ) ກາກ (ໂກ) ຈັກ (ຕຣີ) ເໜັດໄດ້ສັດວ່າເພື່ອງເສັ້ນສັນຍາວຕ່າງກັນ ພັ້ນຍຸ່ນນະເສັ້ນຕໍ່າກີ່ມີເສັ້ນພົດໄປ ສ່ວນເສັ້ນກລາງ ນີ້ເສັ້ນເທົ່ານີ້ ກໍານົດເວີຍກເປັນເສັ້ນກລາງ ເສັ້ນຕໍ່າ ຄອງເປັນເພຣະແຫຼນ

ພັ້ນຍຸ່ນນະກລາງ ສູງ ຕໍ່າ ມີກໍານົດໃນກາຮອກເສັ້ນສູງ ຕໍ່າ ດັ່ງນີ້
ຕືອນ

ພັ້ນຍຸ່ນນະເສັ້ນກລາງ

๑. ໄນມີຕົວສະກຳດ ເສັ້ນຍາວ ເຊັ່ນ ກາ ອອກເສັ້ນໄດ້ທີ່ງ ຂໍ ເສັ້ນ
- ໨. ມີຕົວສະກຳດ ຄໍາເປັນ ເສັ້ນຍາວ ເຊັ່ນ ການ ອອກເສັ້ນໄດ້ທີ່ງ ຂໍ ເສັ້ນ
๓. ມີຕົວສະກຳດ ຄໍາເປັນ ເສັ້ນສັນ ເຊັ່ນ ກັນ ອອກເສັ້ນໄດ້ທີ່ງ ຂໍ ເສັ້ນ
- ໤. ໄນມີຕົວສະກຳດ ເສັ້ນສັນ ເຊັ່ນ ກະ ອອກເສັ້ນເປັນ ເອກ ໂກ ຕຣີ
- ໬. ມີຕົວສະກຳດ ຄໍາຕາຍ ເສັ້ນສັນ ເຊັ່ນ ກັກ ອອກເສັ້ນເປັນ ເອກ ໂກ ຕຣີ
- ໮. ມີຕົວສະກຳດ ຄໍາຕາຍ ເສັ້ນຍາວ ເຊັ່ນ ກາກ ອອກເສັ້ນເປັນ ເອກ ໂກ ຕຣີ

ພဿນະ ເສືອງສູງ

၁. ໄມ່ມີຕົວສະກດ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ຂາ ອອກເສືອງເປັນ ຈົດວາ

ເອກ ໂກ

၄. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ຂານ ອອກເສືອງເປັນ ຈົດວາ ເອກ ໂກ

၅. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ພັນ ອອກເສືອງເປັນ ຈົດວາ ເອກ ໂກ

၆. ໄນມີຕົວສະກດ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຂະ ອອກເສືອງເປັນ ເອກ ໂກ

၇. ມີຕົວສະກດ ດຳຕາຍ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຜັກ ອອກເສືອງເປັນ ເອກ ໂກ

၈. ມີຕົວສະກດ ດຳຕາຍ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ຂາກ ອອກເສືອງເປັນ ເອກ ໂກ

ພဿນະ ເສືອງຕໍ່າ (ຄຸ້)

၁. ໄນມີຕົວສະກດ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ດາ ອອກເສືອງເປັນ ສາມັກ
ໂກ ຕຣີ

၄. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ດານ ອອກເສືອງເປັນ ສາມັກ ໂກ ຕຣີ

၅. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຕັນ ອອກເສືອງເປັນ ສາມັກ ໂກ ຕຣີ

၆. ໄນມີຕົວສະກດ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຂະ ອອກເສືອງເປັນ ໂກ ຕຣີ

၇. ມີຕົວສະກດ ດຳຕາຍ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຕັກ ອອກເສືອງເປັນ ໂກ ຕຣີ

၈. ມີຕົວສະກດ ດຳຕາຍ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ດາກ ອອກເສືອງເປັນ ໂກ ຕຣີ

ພဿນະ ເສືອງຕໍ່າ (ເຕືອວ)

၁. ໄນມີຕົວສະກດ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ກາ ອອກເສືອງໄດ້ ດ ເສືອງ
(ຖ້າໄມ່ນິກຄົງເຮືອງເຂີຍ)

၄. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງຍາວ ເຊັ່ນ ການ ອອກເສືອງໄດ້ ດ
ເສືອງ (ຖ້າໄມ່ນິກຄົງເຮືອງເຂີຍ)

၅. ມີຕົວສະກດ ດຳເປັນ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ຈັນ ອອກເສືອງໄດ້ ດ
ເສືອງ (ຖ້າໄມ່ນິກຄົງເຮືອງເຂີຍ)

၆. ໄນມີຕົວສະກດ ເສືອງສັນ ເຊັ່ນ ກະ ອອກເສືອງເປັນ ເອກ
ໂກ ຕຣີ

๕. มีตัวสะกด ค่าตาม เสียงสัน เช่น งก ออการเสียงเป็น
เอก โก ตรี

๖. มีตัวสะกด ค่าตาม เสียงยา เช่น งก ออการเสียงเป็น
เอก โก ตรี

ที่จริงพัญชนะเสียงต่ำเดี่ยวอกรเสียงได้เท่ากับพัญชนะเสียง
 กลางทุกประการ แต่เวลาเขียน มีกำหนดให้เขียนต่างออกໄไป คือให้
 ใช้พัญชนะเสียงกลางหรือเสียงสูงนำ เพื่อจะได้อกรเสียงได้ตาม
 เสียงที่น่านั้น ถ้าจะกำหนดให้ใช้รูปวรรณยุกต์อ่องเสียงกลางก็คงทำ
 ได้ จะนำไปกล่าวเรื่องการเขียนสะกดการรันต์อิกทีหนึ่ง การอกร
 เสียงพัญชนะข้างต้น ถ้ากำหนดลงเป็นแผนผังจะได้ดังนี้

แผนผังเสียงสูงต่ำของพัญชนะกลาง สูง ต่ำ			
เสียง	สราะเสียงยา	สราะเสียงยา	สราะเสียงยา
ไม่มีตัวสะกด	ไม่มีตัวสะกด	ตัวสะกดค่าเป็น	ตัวสะกดค่ามาตรฐาน
สามัญ	ก า ค า ง า	ก า ค า ง า น	- - -
เอก	ก ่ า ช ่ า ห ่ ง ่ า	ก ่ า ช ่ า ห ่ ง ่ า น	ก าก ช าก ห าก
โภ	ก ้า [ช ้า] ง ា	ก ้า [ช ้า] ง ា น	ก ้าก [ช ้าก]
ตรี	ก ้า ค ้า ง ้า	ก ้า ค ้า ง ้า น	ก ้าก ค าก ง าก
จัตวา	ก ា ช ា ห ง າ	ก ា ช ា ห ง າ น	- - -

แผนผังเสียงสูงต่ำของพัญชนะกลาง สูง ต่ำ			
เสียง	สราะเสียงสัน	สราะเสียงสัน	สราะเสียงสัน
ไม่มีตัวสะกด	ไม่มีตัวสะกด	ตัวสะกดค่าเป็น	ตัวสะกดค่ามาตรฐาน
สามัญ	- - -	ก ั น ค ั น ง ั น	- - -
เอก	ก ะ ช ะ ห ง ะ	ก ั น ช ั น ห ง ั น	ก ัก ช ัก ห ง ัก
โภ	ก ະ [ค ะ] ง ະ	ก ั น [ช ั น] ง ั น	ก ัก [ค ัก] ง ัก
ตรี	ก ະ ค ະ ง ະ	ก ั น ค ั น ง ั น	ก ัก ค ัก ง ัก
จัตวา	- - -	ก ั น ช ั น ห ง ั น	- - -

- จากแผนผังช้างตัน เน้นได้ว่า
เสียงสามัญ จะมีในค่าที่มี
๑. สระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ก้า ค่า งา
 ๒. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น เช่น กาน คาน งาน
 ๓. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำเป็น เช่น กัน คัน จัน
- เสียงเอก** จะมีในค่าที่มี
๑. สระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ก่า ช่า หง่า
 ๒. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น เช่น ก่าน ช่าน หง่าน
 ๓. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำตาย เช่น กาก ชาກ หงาก
 ๔. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด เช่น กະ ชະ หงະ
 ๕. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำเป็น เช่น กິນ ชິນ หິນ
 ๖. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำตาย เช่น กັກ ชັກ หັກ
- เสียงโก** จะมีในค่าที่มี
๑. สระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ก້າ ຂ້າ ດ້າ ງ້າ
 ๒. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກ້ານ ຂ້ານ ດ້ານ ງ້ານ
 ๓. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำตาย เช่น ກ້າກ ຂ້າກ ດ້າກ ງ້າກ
 ๔. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด เช่น ກະ ທະ ຄະ ຜະ
 ๕. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກິນ ທິນ ຄິນ ຈິນ
 ๖. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำตาย เช่น ກັກ ທັກ ຄັກ ຈັກ
- เสียงตรี** จะมีในค่าที่มี
๑. สระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ກີາ ດ້າ ຈິາ
 ๒. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກີານ ດ້ານ ຈິານ
 ๓. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำตาย เช่น ກີາກ ດ້າກ ຈິາກ
 ๔. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด เช่น ກະ ມະ ພະ
 ๕. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກິນ ຕິນ ຈິນ
 ๖. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำตาย เช่น ກິກ ຕິກ ບິກ ຈິກ
- เสียงจตุรา** จะมีในค่าที่มี
๑. สระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ກ້າ ຂ້າ ໄງາ
 ๒. สระเสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກ້ານ ຂ້ານ ໄງານ
 ๓. สระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด คำเป็น เช่น ກິນ ທິນ ຂິນ ໄງນ

สรุปได้ว่า

๑. คำที่ออกเสียงสูงต่ำได้ทุกเสียง ได้แก่
 - ก. ที่มีพยัญชนะเสียงกลาง สระ เสียงยาวไม่มีตัวสะกด
 - ข. ที่มีพยัญชนะเสียงกลาง สระ เสียงยาวมีตัวสะกด คำเป็น
 - ค. ที่มีพยัญชนะเสียงกลาง สระ เสียงสั้น มีตัวสะกด คำเป็น
๒. คำที่ออกเสียงสามัญและเสียงจัตวาไม่ได้ ได้แก่
 - ก. คำที่มีสระเสียงยาว มีตัวสะกด คำตาย
 - ข. คำที่มีสระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด
 - ค. คำที่มีสระเสียงสั้น มีตัวสะกด คำตาย
๓. คำที่ออกเสียง เอก โท ตรี มีได้ทั้งสระเสียงสั้นเสียงยาว มีตัวสะกด ไม่มีตัวสะกด มีตัวสะกดคำเป็นและคำตาย

ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำที่มีเสียงสูงต่ำ

๑. คำที่มีเสียงโท สระเสียงสั้น มีตัวสะกด คำตาย มักใช้เป็นคำขยายของกริยาอาการและลักษณะต่างๆ ได้แก่คำ ลอกแลก วอก แວก งอกแบก งักงัก ลอก ดักดัก ครัด พรัด
๒. คำที่มีเสียงตรีและจัตวา ใช้ในหมายลักษณะตัวของกัน
 - ก. ใช้เลียนเสียงกรรมชาติ ได้แก่ กີກີກີ ກົກແກົກ ຈືບໆ ເຊຍໆ ຈົບຈົບ ຕຸນ ປິຮີດ ເປົ້ອຍ ເປົ້າພື້ນ ໄປົກ ເປົກ ອົກ ກົ່ອງ ແກ້ງ ຈຸ່ງຈັງ ຕູ່ງຕູ່ງ ປົ້ອງແປ້ນ ເຂົ້າ
 - ข. ใช้ถ่ายเสียงภาษาต่างประเทศที่นอกจากคำบาลี สินสกุลและเขมร ได้แก่ ປີ ມະ ປ້າ ບ້າບ້າ ຢ່ານຫາ ກ່າວເຕື່ອວາ ກາຍຈືບ ເກີມສີ ປຸ່ຍ ເຈິກ ເຈົາລ່ວ ເຈິ່ງ ຖີ່ຂະ ຮົງກ ກົ່ອກ ແປົ້ມ ຕໍ່ ຂອລໍກ ຫຼອກໂກເລຕ ກອລົ່ພ ເຂົ້າ ໂນຕ

๓. ใช้แสดงความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ ในลักษณะคำอุทานได้แก่ ອີ່ ອີ່ຢ ອີ່ຢ ວີ່ ວີ່ ຕີ່າຍ ເວີ່ ອົ່ວຍໄໝ່ ພີ່ໂຄ ໂກ ເນື້ອໃດທີ່ต้องการเน้นความรู้สึกโดยเฉพาะເນື້ອພູດໜ້າคำในลักษณะคำช້າ เสียงแรงຈະเปลี่ยนเป็นเสียงตรีเป็นส่วนมาก ดังนี้
เสียงสามัญ เปลี่ยนเป็นตรี ได้แก่ ຕີ່າຍຕາຍ ພັງງ ພິກີລິກີລ
ເບັສີ-ເບັສ ເຊີຍ-ເຫີຍ ຕີ່າຈີ່ຕີ່າ ພີ່
ດໍາ ດນອະໄຮ ທຳກໍາໄມ້ ທຳໄມ້ (ຖືກ
ເປັນໄປໄດ້) ໂກຮັນໂຮມ ເລົວເລວ

ເສື່ອງເອກ ເປີ່ຢັນເປັນຕີ່ ເກົງເກົ່າ ເກົາເກົ່າ ແກົກ ທຸກສຸກ
ເສື່ອງໂທ ເປີ່ຢັນເປັນຕີ່ ເກົວເກົວ ເຂົ້າເສົາ ຮັງຈຶ່ງ ແຮັງແຮ້ງ
ນຳນຳ ໄກສີໄກສີ

ເສື່ອງຈົດວາ ເປີ່ຢັນເປັນຕີ່ ຂ້າຍສະຍ ຂ້າວສາວ ໄຫ້ໃສ ດ້ວຍຂາວ
ວິຫຼາຍ¹

ເສື່ອງຕີ່ ເປີ່ຢັນເປັນຕີ່ ເຊື້ອວເຊີ້ຍ¹ ຮ້າຍຮ້າຍ¹ ຫຼູ້

ເສື່ອງຕີ່ທີ່ເປີ່ຢັນເປັນເສື່ອງຕົກນິ້ງທີ່ຈົງໃມ່ໃຊ້ເສື່ອງຕີ່ອ່າງ
ຫຽວມາແຕ່ເປັນເສື່ອງຕີ່ສູງກວ່າປັກຕິ ສິ່ງເຮົາໃນມີເສື່ອງນີ້ກໍາທັນໃຊ້ໃນ
ກາชา ເພື່ອໃຫ້ເປັນທີ່ສັງເກດໄດ້ ບາງທີ່ຕົ້ງໃຊ້ໃນຕີ່ກໍາກັບແກນໄມ້ໂທ
ເຊັ່ນ ໄປໄນ້¹ (ຄ້າໃຊ້ໄມ້ໂທຈະກລາຍເປັນ ໄນ ໄປ) ນຶ່ງເຄອະນຳ¹ (ນຳ ນີ້
ໃມ່ໃຊ້ ນຳ) ເຮື່ອງການຄ່າຍເສື່ອງວຽກຢູ່ກ່ຽວກັບ
ການເຂື່ອນສະກັດກາວັນຕະຈະນໍາໄປກ່ລ່ວຂ້າງໜ້າຕ່ອງປ

ໆ. ໃຊ້ແສດງຄ່າຄາມ ໄດ້ແກ່ ໄໝ ພຣີ ພຣີ ວິ ເຮອະ
ໄມ້¹

ຈ. ໃຊ້ຮັບຄ່າ ໄດ້ແກ່ ດຽນ ສະ

ຕ. ຄ່າທີ່ມີເສື່ອງສາມັກຜູລອດຈົນເສື່ອງ ເອກ ໂທ ສ່ວນມາກໃຊ້ເປັນ
ຄ່າພື້ນຫຼານຂອງກາชา ໄດ້ແກ່ຄ່າເຮືອກຂໍ້ອົບເຈື້ອງມາຕີ ພ່ອ ແມ່ ປູ້ ຢ່າ ຕາ
ຍາຍ ລຸ່ງ ປ້າ ພື້ ລູກ ຜໍາກົມາສຳຄັນ ກິນ ເດີນ ຍືນ ນັ່ງ ນອນ ວິ່ງ
ເລັ່ນ ພຸດ ່ລະ

ອັນື່ງຄ່າບາລີ້ສັນສັກຄູຕແລະ ແຂມຮ່າກໍເຮົາຂຶ້ມາໃຊ້ສ່ວນມາກເປັນເສື່ອງ
ສາມັກ ກັບ ເອກ ໂທ ແລະ ເສື່ອງຈົດວາຈໍາເພາະຄ່າທີ່ມາກັບພັກຜູ້ນະ
ເສື່ອງສູງໄດ້ແກ່ ບຸກ ດຸກ ບາປ ໂທ໌ ສູ່ ຖຸກ໌ ສວັສດີ ສວັຮົກ¹ (ບາລີ້
ສັນສັກຄູ) ສູ່ ເສນາະ ຈໍາ ປະຈຳ ເກີດ ກໍາເນີດ ສරາຍ ເຈີຍ
ສະອາດ ສະອາງ ສະພານ (ເໜັນຮ່າກໍ) ທີ່ເປັນເສື່ອງຕົມນີ້ອຍມາກ

ກາຮລັງເສື່ອງເນັ້ນ ທີ່ຈົງລັກໜະນີໄມ້ມີກໍາທັນດອຍໆໃນລັກໜະກາชา
ໄກຍໂຮ້ອມີກາชาຄ່າໂຄດອື່ນໆ ທີ່ງໆ ທີ່ເວລາພູດເຮົາວິ້ດ້ວ່າເຮົາຕ້ອງລັງ
ເສື່ອງເນັ້ນໃຫ້ຖຸກ່ ເສື່ອງຈົງຈະຟັງເປັນກາชาໄກຍອຍ່າງນີ້ເຮົາຄຸ້ນກັນ ດນ

¹ ພັກຜູ້ນະເສື່ອງຕໍ່ທີ່ໃຊ້ຮູ່ປູ້ໄມ້ຕີ່ກໍາກັບນີ້ເພື່ອແສດງວ່າເປັນເສື່ອງທີ່
ສູງກວ່າເສື່ອງຕີ່ເທົ່ານີ້... ນຽວມາທີ່ການ

ต่างประเทศหรือคนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยภาคกลางเป็นประจำ ย่อมพูดเปลกออกไป สังเกตได้ง่ายประการหนึ่งก็คือ ลงเสียงเน้นผิดที่ ทั้งนี้ เพราะไม่มีที่สังเกตชัดเจนอย่างเสียงสูงต่ำ คงจะเป็นพระเทวดาที่การลงเสียงเน้นไม่ถูกตัวเองเมื่อเสียงสูงต่ำ ถึงจะเน้นหนักเบาผิดหรือผิดที่ คนฟังก็ยังพอเข้าใจได้ เพราะความหมายไม่ได้ผิดไปมากจึงไม่ได้มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้เป็นลักษณะเด่นของภาษาด้วย แต่ถ้าเราจะกำหนดไว้ขอเป็นที่สังเกตอาจกำหนดลงได้ ๔ ประการคือ

๑. เสียงเน้นในคำ ถ้าเป็นคำพยางค์เดียวก็ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้แต่ถ้าเป็นคำมากพยางค์ โดยเฉพาะคำประสมที่คำอาจจะไปบันทึกคำที่เรียงกันมาในประโยค การลงเสียงเน้นในคำนับเป็นเรื่องสำคัญที่อาจช่วยบอกได้ว่าคำไหนเป็นคำประสม มีความหมายรวมกันเป็นคำเดียว คำไหนไม่ใช่ ความหมายไม่เนื่องกัน

การลงเสียงเน้นในคำ เราลงที่พยางค์หรือคำท้าย ไม่ว่าคำนั้นจะมาในลักษณะคำมากพยางค์ชนิดใดๆ (ดังจะกล่าวละเอียดต่อไป) และจะมีสักกี่พยางค์ตาม เช่น

มะเขือ ตะบู ตะกร้า กะจ่า ประเทศไทย
น้ำตก น้ำหอม เจ้าช่อง ไม้เท้า เท้าแขน(ของเก้าอี้)
เจ้าน้ำที่

๒. เสียงเน้นในประโยค ไม่ได้กำหนดแน่ สุดแต่ว่าผู้พูดต้องการจะเน้นที่ตรงไหน เช่น ใจร้ายหาฉัน กับ ใจร่ามหาฉัน

การลงเสียงเน้นสัมพันธ์กับเสียงสันยาวและเสียงสูงต่ำตลอดจนความหมาย

เสียงสันยาว คำที่ไม่ได้ลงเสียงเน้น จะมีเสียงสันกว่าคำที่เน้น ฉะนั้นเมื่อลงเสียงเน้นที่ท้ายคำหรือท้ายพยางค์ พยางค์แรกหรือคำแรกที่เสียงเบากว่าอยู่มีเสียงสันกว่า แต่ถ้าเป็น อะ เสียงมักยกกว่าคำที่เน้น ดังนี้

น้ำ เสียงยาว อ มาตรา น้ำ ใน น้ำตก หรือ น้ำหอม
เสียงสันร้าว อ หรือ อ ๑/๒ มาตรา

เจ้า เสียงยาว อ มาตรา เจ้า ใน เจ้าช่อง เสียงสันร้าว อ ๑/๒ มาตรา

เท้า (ในคำ ไม้เท้า) เสียงยาว อ มาตรา เท้า ใน เท้า
แขน เสียงสันร้าว อ ๑/๒ มาตรา

ไม้ เสียงยาว อ มาตรา ไม้ ใน ไม้เท้า เสียงยาว อ

ມະ ຕະ ກະ ປປະ ໃນຄໍາຂ້າງຕັນ ເສີຍງຍາວຮາວ ១ ១/២ ແຕ່ໄຟ່
ດີ້ງ ແລະ ມາຕຣາ ອຍ່າງດໍາ ມາ ຕາ ກາ ປປະ

ອະນັນ ດໍາ ມະພຽວໜ້າຫອມ ໙ັອນ້າຕກ ກັບ ນ້າຫອມ (ພຣມຕັວ)
ນ້າຕກ (ນ້າໄຫລຕກມາຈາກກູ້ເຂົາ) ຈຶ່ງສັງເກດໄດ້ຈາກເສີຍງສັນຍາແລະ
ກາຣເວັນຈັງຫວະ ດໍາ ມະພຽວໜ້າຫອມ ແລະ ໙ັອນ້າຕກ ນ້າ ອອກ
ເສີຍງຍາ ແລະ ມາຕຣາ ດໍາ ທອມ ກີ້ຮາວ ແລະ ມາຕຣາ ສ່ວນ ຕກ ດີ້ງ
ເສີຍງຈະໄມ່ຢາວກວ່າປົກຕົວເປັນທີ່ສັງເກດ ແຕ່ກີ້ມີຈັງຫວະເວັນຮະຫວ່າງ ນ້າ
ກັບ ນ້າ ກັບ ທອມ ກີ້ເຊັ່ນກັນ ສ່ວນ ນ້າຫອມ ກັບ ນ້າຕກ ມີຄວາມ
ໝາຍຈຳເພາະ ໄມ້ໃໝ່ນ້າທີ່ຫອມທ່ວາ ໄປ ຫວັງ ນ້າໃດໆ ທີ່ຕກ ເວລາອອກ
ເສີຍງເສີຍງຈະຮັບສິນເຂົາ ທ່າໃຫ້ ນ້າ ອອກເສີຍງສັນຮາວ ១ ១/២
ມາຕຣາ

ເສີຍງທີ່ໄມ່ໄດ້ເນັ້ນນີ້ ບາງທີ່ອາຈະອອກເສີຍງສັນແລະເບາຈນແບບໄມ້
ໄດ້ຂືນແລະໄມ່ຂ້າກີ່ຫຍາຍໄປເລີຍທີ່ພຍາງຄໍ ເຊັ່ນ ອຣວຣມ ແກນທີ່ຈະເປັນ
ອອຮະວັນ ເສີຍງ ຮະ ມັກຈະໄມ່ຄ່ອຍໄດ້ຂືນ ສື່ອນື່ຈົງອອກເສີຍງເປັນ
ອອວັນ ໄປກີ້ມື ດໍາ ພຍາບາລ ພຍາຍາມ ທີ່ເປັນ ພບານ ພຍາມ ດົງກຳນອງ
ເດືອກກັນນີ້

ເສີຍງສູງຕໍ່າ ບາງດໍາເສີຍງສູງຕໍ່າດັດກໍ່ ແມ່ວ່າເສີຍງຈະສິນເຂົາ
ເຊັ່ນ ເທົ່າ ເຈົ້າ ໄນ ແຕ່ບາງດໍາເສີຍງເປົ່າຍືນ ເຊັ່ນ ມະ ເສີຍງຕີ່ ຄ້າຢືດ
ເສີຍງອອກເສີຍງຈະຄລ້າຍເສີຍງສາມັກ ຕະ ກະ ປະ ເປັນເສີຍງເອກ ຄ້າຢືດ
ເສີຍງເສີຍງຈະຄລ້າຍເສີຍງສາມັກເຊັ່ນກັນ

ເສີຍງເນັ້ນໃນປະໂຫຍດກໍາໃຫ້ເສີຍງສູງຕໍ່າເປົ່າຍືນໄປດ້ວຍ ເຊັ່ນ ດໍາ
ຈັນ ເຂົາ ຄ້າເນັ້ນເສີຍງເສີຍງຄອງເປັນຈັດວ່າ ເຊັ່ນ ອັນນະຫວູ້ ເຊົາ
ນະໜີ (ນະ ອັນນະໜີເປັນຕົວທີ່ໄສໃຫ້ຮູ້ວ່າຕຽນນີ້ມີຈັງຫວະເວັນ ຈະໄມ່ໃໝ່ ນະ
ກີ້ໄດ້ ແຕ່ຈະໄດ້ຂືນເສີຍງເໝືອນ ອ້າ ອ້ອ ເຂົ້າ ແກນ) ແຕ່ຄ້າໄມ່ເນັ້ນ
ເສີຍງຈະເປັນ ຫັນ ກັບ ເຕົາ ເຊັ່ນ ຫັນໄໝໄປ (ເຕົາຈະມາກໍາໄໝຫັນ

ດໍາ ມີ້ງ ສອງ ສາມ ຈະເປົ່າຍືນໄປຄັດຮູບໆ ເສີຍງຈະເປັນ ນິ້ງ
ສ່ອງ ຫຼັກ ຢ້ອກຄ້ານັບເຮືອຍໄປຈົນຄົງສົບ ເສີຍງຈະເປັນ ນິ້ງ ຫຼັກ ຫຼັມ ທີ່
ໜ່າ ອົກ ເຈືດ ແບືດ ເກົ່າ ອົບ

ໜິ້ງ ຈະເປົ່າຍືນເສີຍງເປັນ ນິ້ງ ເມື່ອເສີຍງໄມ່ໄດ້ເນັ້ນ ເຊັ່ນ ຂັງ
ຫາດອັກໜັງຕໍ່າແໜ່ງ ເຂົາສອບໄດ້ກໍ່ໜິ້ງ ຄົນນິ້ງກີ່ພອ ກໍ່ຫັນກີ້ໄດ້ເລືອກ
ມາກໍ່ໜິ້ງກີ່ແລ້ວກັນ ສ່ວນຄວາມໝາຍກີ່ຕ່າງກັນໄປດ້ວຍ ດໍາ ນິ້ງ ທີ່ໄມ່ເນັ້ນ
ໝາຍຄົງໜິ້ງ ໄຫນກີ້ໄດ້ ຈະເປັນໄຄຣ ທີ່ໃຫ່ ອະໄຣ ກໍ່ໄດ້ທັງນັນ ໄມ່ຈຳກັດ

แต่ถ้าคำที่เป็นเสียงสามัญอยู่แล้ว เมื่อเน้นเสียงจะเปลี่ยนเป็นเสียงตรี เช่น /ริว เป็น /รัว บางที่เสียงสระเปลี่ยนเป็น รัว ด้วย

ส่วนคำมากพยางค์ คำพยางค์ตันที่ไม่ได้เน้น เสียงมักจะเป็นเสียงสามัญ เช่น หนังสือ เป็น นังสือ บางครั้งพูดเป็น นังสือ ก็มีช่างนี้ ช้างนัน เป็น คางนี้ คางนัน อค่างนัน เป็น หังนัน อค่างนัน เป็น หังนัน

ความหมาย คำที่เปลี่ยนเสียงสันขาวและสูงต่ำเพื่อเน้นย่อมาช่วยให้เข้าใจความหมายและรู้หน้าที่ของคำไปด้วยพร้อมกัน เพราะมีคำหลายคำที่ออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่ความหมายต่างกัน แต่เรารู้ความหมายและหน้าที่ของคำได้ เพราะการเน้นเสียงและไม่นenenเสียง เป็นต้นว่า

คำบอกเครื่องญาติ พ่อ แม่ ตา ยาย พี่ ป้า น้า อาจนำมาใช้เรียกคนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกันลัณญาติเลยก็ได้ เวลาพูดเรารู้ได้ง่าย ถ้าคนไม่ใช่ญาติเสียงจะสันและเบากว่าพระายไม่นenen คำเรียกเครื่องญาติเสียงเน้นหนักกว่า เช่น

ตัน พ่อ (พ่อแท้) ตัน พ่อ (คนอื่น ออกเสียง /พ่อ/)

ตัน แม่ (แม่แท้) ตัน แม่ (" " แม่)

คำอื่นๆ ก็ทำนองเดียวกัน คำ ยาย เป็น หย ตา เป็น ตๆ ที่ออกเสียงสันราوا ๑ ๑/๔ มาตรา

เสียง ที่เป็นกริยาแท้ เน้นหนัก แต่ถ้าเป็นคำกริยาวิเศษน์เสียงไม่นenenจึงเบา ฟังเป็น ชช เช่น ไปเสียชัชจได้

เป็น นิความหมายหลายอย่าง รู้ได้จากเสียงเน้นหรือไม่นenen เช่น เป็นบีนเป็น ตายบีนตาย เป็น ค่าตันและท้ายเป็นคำคุณศัพท์แปลว่ามีชีวิตอยู่ ส่วน เป็น คำกลางเป็นกริยาแต่ไม่ใช่กริยาแท้ เสียงเบากว่า บีน คำอื่นๆ แม้จะไปอยู่ในลักษณะ คำประสม เสียงก็ไม่นenenหนักเช่นกัน เช่น การบ้านการครัวก็เป็นดี หรือ การครัวเป็นบีนดี คำ บีน uhn บีนดี คำท้าย เสียงไม่นenen

เลขเลขอเลย เลย คำตันและท้ายเป็นคำขยายกริยา เลขเสียงจึงเบา ไม่นenenเท่าเลขอกลางที่หมายว่า พันที่หมายไป เป็นคำกริยา

บอกให้เข้าไป ให้ คำท้ายเป็นกริยาแท้ เสียงหนักกว่า ให้ คำตัน

คำนำ

๑. การที่เรียกภาษาไทยว่า ภาษาค่าโดย นั้น ท่านเห็นว่า ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ลักษณะทั่วๆ ไปของภาษาค่าโดยมีอะไรบ้าง สมควรที่จะนับภาษาไทยเป็นภาษาค่าโดยหรือไม่ จงให้เหตุผล

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่า ภาษาไทยมีเสียงสระและพยัญชนะมากมายบริบูรณ์ จะถ่ายเสียงภาษาต่างประเทศเสียงใดก็ทำได้หากลั่นเดียงกับเสียงจริง คนไทยพูดภาษาต่างประเทศภาษาใด ก็พูดได้คล้ายเจ้าของภาษาถึงกว่าภาษาอื่น จงอภิปรายพร้อมทั้งยกตัวอย่างยืนยันให้เห็นจริง

๔. การที่ทางภาษากำหนดเรียกสระว่า สระหน้าบ้าง สระกลางบ้าง สระหลังบ้าง นั้น ถืออะไรเป็นเกณฑ์จึงกำหนดเรียกเช่นนั้น

๕. "ถ้าค่าพูดในภาษามีแต่เสียงสระ เวลาพูดมากๆ คงเห็นอยู่น้อยกว่าที่ต้องพูดค่าที่มีเสียงสระบ้าง พยัญชนะบ้าง" ที่กล่าว เช่นนี้ ท่านเห็นจริงหรือไม่ เพราะเหตุไร จงอภิปราย

๖. ก. พยัญชนะตันกับพยัญชนะตัวสะกดของไทยออกเสียงเหมือนกันหรือไม่ อธิบาย

ข. พยัญชนะตัน อ เสียงที่มีใช้อยู่ในภาษาไทย มีลักษณะสำคัญอย่างไร

๗. พยัญชนะตัวสะกดที่มีคำอื่นตามมา ทั้งที่มีความหมายเนื่องกัน เป็นคำเดียวกัน และไม่ได้มีด้วยกัน ออกเสียงแตกต่างกับพยัญชนะตัวสะกดของคำพยางค์เดียวยอย่างไรบ้าง

๘. เสียงสูงต่ำที่กำหนดไว้ในพยัญชนะเป็นเสียง กลาง สูง ต่ำ นั้น ท่านเห็นว่าเหมาะสมสมหรือไม่ ในเมื่อเสียง กลาง กับ ต่ำ เช่น ตา กับ พา เสียงไม่ต่างกันเลย จงให้ความเห็นตามหลักเกณฑ์

๙. สระเสียงสันຍາວ มีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกด กับ มีตัวสะกดคำ เป็นหรือคำตาย ทั้ง อ ลักษณะนี้มีความสำคัญเกี่ยวกับการออกเสียงสูงต่ำ อธิบาย

๑๐. ก. การลงเสียงเน้นมีความสำคัญแก่ภาษาไทยอย่างไร

ข. มีความสัมพันธ์กับเสียงสันຍາວสูงต่ำอย่างไร